

EUROPESE UNIE

HET EUROPEES PARLEMENT

DE RAAD

**Straatsburg, 17 juni 2026
(OR. en)**

**2023/0250(COD)
LEX 2524**

**PE-CONS 11/1/26
REV 1**

**JAI 223
COPEN 53
DROIPEN 32
FREMP 62
SOC 91
CODEC 286**

**RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD
TOT WIJZIGING VAN RICHTLIJN 2012/29/EU TOT VASTSTELLING VAN
MINIMUMNORMEN VOOR DE RECHTEN, DE ONDERSTEUNING
EN DE BESCHERMING VAN SLACHTOFFERS VAN STRAFBARE FEITEN,
EN TER VERVANGING VAN KADERBESLUIT 2001/220/JBZ**

RICHTLIJN (EU) 2026/...
VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 17 juni 2026

**tot wijziging van Richtlijn 2012/29/EU tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten,
de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten,
en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ**

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 82, lid 2, punt c),

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

Na raadpleging van het Comité van de Regio's,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure²,

¹ PB C, C/2024/1592, 5.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1592/oj>.

² Standpunt van het Europees Parlement van 21 mei 2026 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad) en het besluit van de Raad van 8 juni 2026.

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Om ervoor te zorgen dat slachtoffers van strafbare feiten passende informatie, ondersteuning en bescherming krijgen en kunnen deelnemen aan strafprocedures, heeft de Unie Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad vastgesteld³.
- (2) In het werkdokument van de diensten van de Commissie van 28 juni 2022 over de evaluatie van Richtlijn 2012/29/EU, heeft de Commissie geconcludeerd dat Richtlijn 2012/29/EU weliswaar in grote lijnen de beoogde voordelen heeft opgeleverd en een positief effect heeft gehad op de rechten van slachtoffers, maar dat er nog altijd specifieke problemen bestaan met betrekking tot de rechten van slachtoffers uit hoofde van die richtlijn. De vastgestelde tekortkomingen omvatten onder meer onvoldoende toegang tot informatie, onvoldoende toegang tot ondersteuning en bescherming die aansluiten bij de individuele behoeften van elk slachtoffer, onvoldoende deelname aan de strafprocedure en onvoldoende verkrijging van een beslissing inzake schadevergoeding door de dader tijdens strafprocedures. Deze herziening van Richtlijn 2012/29/EU is bedoeld als reactie op de tekortkomingen die tijdens bovengenoemde evaluatie en bij talrijke raadplegingen zijn vastgesteld.
- (3) Slachtoffers die te maken hebben met intersectionele discriminatie, lopen een verhoogd risico op schade als gevolg van secundaire en herhaalde victimisatie. Daarom is het belangrijk dat de lidstaten bij de uitvoering van Richtlijn 2012/29/EU beantwoorden aan de specifieke behoeften van slachtoffers van intersectionele discriminatie.

³ Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 57, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj>).

- (4) Om te zorgen voor uitgebreide communicatiekanalen waarbij rekening wordt gehouden met de complexiteit van de behoeften van slachtoffers met betrekking tot hun recht op toegang tot informatie, moeten alle slachtoffers, ongeacht waar in de Unie en onder welke omstandigheden het strafbare feit heeft plaatsvonden, toegang hebben tot hulplijnen voor slachtoffers via het Uniebrede telefoonnummer 116 006. De invoering van dat Uniebrede telefoonnummer mag geen afbreuk doen aan bestaande nationale telefoonnummers, waaronder nummers voor hulplijnen van niet-gouvernementele organisaties. Naast telefonische toegang moeten hulplijnen voor slachtoffers toegankelijk worden gemaakt via andere informatie- en communicatietechnologieën, waaronder onlinetoepassingen en websites. Dergelijke diensten kunnen ook toegankelijk worden gemaakt via chatboxen. Op websites verstrekte informatie moet ook de in deze richtlijn gespecificeerde informatie over bewustmaking van en communicatie over de rechten van slachtoffers omvatten, wat de op websites verstrekte informatie zou stroomlijnen en de duplicatie zou voorkomen van websites met informatie over rechten van slachtoffers. Via hulplijnen moeten slachtoffers informatie over hun rechten kunnen inwinnen, emotionele ondersteuning kunnen krijgen en, indien nodig, kunnen worden doorverwezen naar de politie of andere diensten, waaronder andere, gespecialiseerde hulplijnen. Emotionele ondersteuning kan worden opgevat als een empathische benadering van slachtoffers om hen in staat te stellen zich aanvaard en veilig te voelen en zich vrij te uiten. Via de hulplijnen moeten slachtoffers ook worden doorverwezen naar andere, gespecialiseerde hulplijnen, die zijn bedoeld in Besluit 2007/116/EG van de Commissie⁴, zoals de geharmoniseerde nummers voor de kindershulplijn (116 111), het meldpunt voor vermiste kinderen (116 000) en de hulplijn voor slachtoffers van geweld tegen vrouwen (116 016).

⁴ Beschikking 2007/116/EG van de Commissie van 15 februari 2007 inzake het reserveren van de nationale nummerreeks die begint met “116” voor geharmoniseerde nummers voor geharmoniseerde diensten met een maatschappelijke waarde (PB L 49 van 17.2.2007, blz. 30, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2007/116\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2007/116(1)/oj)).

De via hulplijnen verleende diensten moeten beschikbaar zijn in de officiële taal of talen van de lidstaat, zoals vastgelegd in hun nationale recht. In het geval van diensten die via hulplijnen worden verleend, moeten de lidstaten zich inzetten om ervoor te zorgen dat die diensten worden verleend in ten minste één andere taal die in de betrokken lidstaat algemeen wordt begrepen. In dit geval is het aan de lidstaat om op basis van objectieve criteria te beslissen welke aanvullende taal moet worden gekozen. Een taal die algemeen wordt begrepen, is een taal die in de lidstaat naast de officiële taal of talen wordt gebruikt en waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat het slachtoffer deze begrijpt. Een algemeen begrepen taal kan bijvoorbeeld een minderheidstaal in een lidstaat zijn, de taal van een bijzonder kwetsbare bevolkingsgroep of een taal die internationaal op grote schaal wordt gebruikt. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat diensten die via hulplijnen worden verleend en die aan slachtoffers door middel van informatie- en communicatietechnologieën de in deze richtlijn gespecificeerde informatie verstrekken of hen doorverwijzen naar relevante diensten of gespecialiseerde hulplijnen, worden verleend in een taal die slachtoffers kunnen begrijpen, op voorwaarde dat dit ten minste mogelijk is door middel van vertaal- en tolktechnologieën. Bij de werking van hulplijnen moet beveiliging in acht worden genomen om ervoor te zorgen dat informatie, en met name gegevens, niet wordt uitgewisseld op een wijze die toegang zonder de vereiste toestemming mogelijk maakt. Onverminderd nationale procedures is het belangrijk dat passende beveiligingsmaatregelen worden getroffen om ongeoorloofde toegang te voorkomen. Het is van belang dat hulplijnen niet alleen bereikbaar zijn via binnenlandse oproepen via het Uniebrede nummer 116 006, maar ook dat ze vanuit een andere lidstaat kunnen worden gebeld, met name door slachtoffers die schade hebben geleden in een andere lidstaat dan hun lidstaat van verblijf.

Dit moet worden gewaarborgd door bijvoorbeeld te voorzien in een aanvullend nummer dat vanuit een andere lidstaat kan worden gebeld, waarna het slachtoffer kan worden doorverbonden met de hulplijn die het slachtoffer moet bereiken om passende bijstand te kunnen vragen. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de steun die door hulplijnen wordt verleend, geen afbreuk doet aan het recht van slachtoffers om informatie over hun rechten en hun zaak te ontvangen en om door middel van passende communicatie- en informatietechnologieën met bevoegde autoriteiten en algemene of gespecialiseerde slachtofferhulporganisaties te communiceren. De hulplijnen moeten worden bemand door daartoe naar behoren opgeleide personen, met inbegrip van vrijwilligers, om een hoog niveau van dienstverlening en de toepassing een slachtoffervriendelijke werkwijze te waarborgen, in lijn met de bestaande normen voor hoogwaardige ondersteuning. De hulplijnen moeten werken overeenkomstig de algemene regels van Richtlijn 2012/29/EU, zoals gewijzigd bij deze richtlijn, voor slachtofferhulporganisaties en handelen in het belang van slachtoffers, en moeten vertrouwelijk en kosteloos zijn.

- (5) Het doen van aangifte van een strafbaar feit moet in de Unie worden verbeterd om straffeloosheid te bestrijden, herhaalde victimisatie te voorkomen en te zorgen voor veiligere samenlevingen. Soms zijn slachtoffers, bijvoorbeeld slachtoffers van cybercriminaliteit, zich er niet van bewust dat zij het slachtoffer zijn van een strafbaar feit, terwijl zij wel degelijk schade lijden. Het is noodzakelijk ongevoeligheid onder het publiek voor criminaliteit tegen te gaan door het bewustzijn van het publiek te vergroten, slachtoffers te helpen, belemmeringen voor het doen van aangifte te beperken en een veiligere omgeving te creëren waar slachtoffers aangifte kunnen doen. Dit is met name relevant voor die slachtoffers die het minst geneigd zijn om aangifte te doen van een strafbaar feit, die doorgaans het meest behoefte hebben aan bescherming. Om onderaangifte aan te pakken, is het eveneens belangrijk om het voor personen die weten of te goeder trouw vermoeden dat er een strafbaar feit is gepleegd, gemakkelijker te maken om daarvan aangifte te doen bij de bevoegde autoriteiten.
- (6) Indien geen of onderaangifte wordt gedaan van strafbare feiten, heeft dit gevolgen voor de hele Unie en belemmert dit de goede werking van de Europese ruimte van vrijheid, veiligheid en recht. Het proces van het doen van aangifte van strafbare feiten omvat verschillende stappen die zijn vastgesteld in de toepasselijke procedureregels die in het nationale recht zijn neergelegd. Die stappen omvatten, in voorkomend geval en indien van toepassing, het indienen van een klacht of het ambtshalve optreden door bevoegde autoriteiten. Het proces van het doen van aangifte van strafbare feiten moet doeltreffender worden gemaakt om de preventie van criminaliteit te verbeteren en potentiële daders af te schrikken. Daarom moet Richtlijn 2012/29/EU worden gewijzigd, om het doen van aangifte van strafbare feiten te vergemakkelijken door middel van gemakkelijk toegankelijke en gebruiksvriendelijke informatie- en communicatietechnologieën.

- (7) Om daadwerkelijke toegang tot de rechter voor slachtoffers te waarborgen, moeten de lidstaten voorzien in kosteloze, toegankelijke, gebruiksvriendelijke, veilige en gemakkelijk beschikbare kanalen voor het doen van aangifte van strafbare feiten. Het in persoon doen van aangifte van strafbare feiten kan passender worden geacht, onder meer, in dringende gevallen, bijvoorbeeld in gevallen waarin sprake is van een onmiddellijke dreiging, in gevallen waarin onmiddellijke opvolging nodig is, in gevallen waarin onverwijld bewijsmateriaal moet worden veiliggesteld, of in gevallen waarin persoonlijk contact nodig is om de doeltreffendheid van het strafrechtelijk onderzoek te garanderen. Het doen van aangifte van strafbare feiten door middel van informatie- en communicatietechnologieën kan onder meer passend worden geacht in bepaalde niet-dringende gevallen en voor geweldloze strafbare feiten. Gewelddadige gevallen omvatten lichamelijk of psychisch geweld. Bij het bepalen van de beschikbaarheid van een dergelijke aangifte, moeten de lidstaten de belangen van het slachtoffer in acht nemen, rekening houdend met de vraag of onlineaangifte de tijdige verificatie, beoordeling of verwerking van de aangifte door de bevoegde autoriteit zou waarborgen, of een risico op verlies of verslechtering van bewijsmateriaal met zich mee zou brengen, en of een vertraagd of ontoereikend verhoor van het slachtoffer negatieve gevolgen zou hebben voor de zaak.

- (8) De lidstaten moeten aangifte door derden vergemakkelijken. Aangifte door derden kan een alternatief vormen voor rechtstreekse aangifte bij de bevoegde autoriteiten en stelt slachtoffers in staat om te goeder trouw een daartoe naar behoren opgeleide derde, zoals een maatschappelijke organisatie of een niet-gouvernementele organisatie, van een strafbaar feit in kennis te stellen. De derde stelt vervolgens, indien uitvoerbaar met toestemming van het slachtoffer, de bevoegde autoriteiten op de hoogte. Aangifte door derden kan de toegang van slachtoffers tot de rechter in bepaalde omstandigheden vergemakkelijken, bijvoorbeeld wanneer zij vrezen voor vergelding. Dit helpt ook de onderaangifte van strafbare feiten aan te pakken. De lidstaten kunnen aangifte door derden ondersteunen en vergemakkelijken door nauwere samenwerking en dialoog te bevorderen tussen bevoegde autoriteiten en maatschappelijke organisaties waarvan het waarschijnlijk is dat zij door slachtoffers in kennis worden gesteld van strafbare feiten. Die samenwerking en dialoog kunnen de autoriteiten in staat stellen een nauwkeurig beeld te krijgen van de incidentie van criminaliteit op lokaal of maatschappelijk niveau. Aangifte door derden doet geen afbreuk aan nationale procedureregels voor het formaliseren van de aangifte en de indiening van bewijsmateriaal. Dergelijke aangifte verschilt van vertegenwoordiging door derden van slachtoffers in strafprocedures en doet geen afbreuk aan de regels die in de lidstaten van toepassing zijn op de procedure die bevoegde autoriteiten moeten volgen wanneer zij beslissen of in een bepaalde zaak formeel een onderzoek moet worden ingesteld.

- (9) Maatregelen die worden getroffen om slachtoffers te beschermen voordat de dader ervan in kennis wordt gesteld dat aangifte is gedaan van een strafbaar feit, doen geen afbreuk aan de artikelen 3 en 6 van Richtlijn 2012/13/EU van het Europees Parlement en de Raad⁵.
- (10) De lidstaten moeten ervoor zorgen dat personen wier vrijheid is ingeperkt, op doeltreffende wijze aangifte kunnen doen van strafbare feiten die worden gepleegd in faciliteiten zoals instellingen voor geestelijke gezondheidszorg, socialezorginstellingen, weeshuizen, bejaardentehuizen of andere openbare of particuliere gesloten omgevingen die onder toezicht staan van gerechtelijke, bestuurlijke of andere openbare autoriteiten, of in particuliere instellingen die de betreffende personen niet mogen verlaten of niet naar eigen goeddunken kunnen verlaten.

⁵ Richtlijn 2012/13/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het recht op informatie in strafprocedures (PB L 142 van 1.6.2012, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/13/oj>).

- (11) Het is belangrijk dat alle lidstaten doeltreffendere mechanismen ontwikkelen om de slachtoffers te bereiken van strafbare feiten waarvan geen aangifte wordt gedaan. Niet-aangegeven criminaliteit vormt een aanzienlijk groot probleem. Uit de enquête van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten van 2021 getiteld “Crime, Safety and Victims’ Rights” is gebleken dat slachtoffers in de meeste gevallen geen aangifte doen van strafbare feiten. Dit is met name zorgwekkend voor bepaalde vormen van criminaliteit, zoals huiselijk geweld, en voor bepaalde categorieën slachtoffers, met name de meest kwetsbare. Om onderaangifte aan te pakken, moeten de lidstaten ertoe worden aangespoord beste praktijken uit te wisselen en innovatieve maatregelen te overwegen om de aangifte van strafbare feiten te bevorderen. In dit verband hebben enkele lidstaten beleid ingevoerd dat stoelt op de “free in, free out”-aanpak, waarbij personen in staat worden gesteld ongeacht hun verblijfsstatus en zonder vrees voor vergelding ingeval hun irreguliere status wordt openbaar gemaakt, aangifte te doen van een strafbaar feit bij de bevoegde autoriteiten. De bevoegde autoriteiten moeten voldoen aan toepasselijke regels van de Unie inzake gegevensbescherming, en met name aan het beginsel dat persoonsgegevens niet mogen worden verwerkt voor een ander doel dan dat waarvoor zij zijn verzameld, tenzij er een rechtsgrond bestaat uit hoofde van het Unierecht of het nationale recht en wanneer de verwerking voor een dergelijk ander doel noodzakelijk en evenredig is in een democratische samenleving. Afhankelijk van het doel van de verwerking moeten de bevoegde autoriteiten het gepaste kader voor gegevensbescherming toepassen, ook wanneer persoonsgegevens tussen verschillende autoriteiten worden doorgegeven.
- (12) De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de kennisgeving aan slachtoffers over hun recht om informatie over de strafprocedure te ontvangen en het verzoek van slachtoffers om dergelijke informatie te ontvangen, naar behoren worden geregistreerd.

- (13) Er moeten gerichte en geïntegreerde hulpdiensten beschikbaar zijn voor een breed scala aan slachtoffers met specifieke behoeften. Daarbij kan het niet alleen gaan om slachtoffers van seksueel geweld en slachtoffers van gendergerelateerd geweld, met inbegrip van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, maar ook om slachtoffers van mensenhandel, slachtoffers van georganiseerde criminaliteit, slachtoffers met een handicap, slachtoffers van uitbuiting, slachtoffers van haatmisdrijven, slachtoffers van terrorisme, slachtoffers van foltering, slachtoffers van gedwongen verdwijningen en slachtoffers van genocide, misdrijven tegen de menselijkheid, oorlogsmisdaden of het misdrijf agressie zoals gedefinieerd in de artikelen 6, 7, 8 en 8 bis van het statuut van het Internationaal Strafhof. Als onderdeel van de gerichte en geïntegreerde respons op slachtoffers van seksueel geweld kunnen diensten op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheidszorg, indien deze in de betrokken lidstaat wettelijk beschikbaar zijn overeenkomstig het nationale recht, met inbegrip van constitutionele wetten en bepalingen, noodanticonceptie, profylaxe na blootstelling, tests op seksueel overdraagbare aandoeningen en toegang tot abortus omvatten. Dit moet gebeuren met volledige eerbiediging van de verantwoordelijkheden van de lidstaten met betrekking tot de bepaling van hun gezondheidsbeleid, alsmede tot de organisatie en de verstrekking van gezondheidsdiensten en geneeskundige verzorging overeenkomstig artikel 168, lid 7, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).
- (14) Algemene hulporganisaties zijn organisaties die zijn opgericht om steun te verlenen aan alle slachtoffers van strafbare feiten. Gespecialiseerde hulporganisaties zijn diensten die zijn toegespitst op specifieke groepen slachtoffers of zijn een specifiek soort dienst. Dergelijke gespecialiseerde hulpdiensten kunnen worden verleend aan specifieke groepen slachtoffers, bijvoorbeeld op basis van het soort strafbaar feit waarvan zij het slachtoffer zijn geworden of de persoonlijke kenmerken van het slachtoffer.

- (15) Algemene en gespecialiseerde hulpdiensten moeten vóór, tijdens en gedurende een passende periode na de strafprocedure gemakkelijk toegankelijk zijn voor slachtoffers op niet-discriminerende basis. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat diensten voor slachtoffers voldoende geografisch gespreid zijn en moeten bijvoorbeeld waarborgen dat ook in plattelands-, afgelegen en dunbevolkte gebieden diensten worden verleend, rekening houdend met de geografische en demografische samenstelling van de betrokken lidstaat, passende openingstijden en verlening van diensten via meerdere kanalen. Zij moeten daarnaast zorgen voor passende openingstijden en dienstverlening via verschillende kanalen. Algemene en gespecialiseerde hulpdiensten moeten worden gecoördineerd, met name door middel van doorverwijzing op basis van de specifieke behoeften van het slachtoffer, moeten kosteloos en vertrouwelijk zijn en moeten onder meer terdege worden beschermd tegen ongeoorloofde openbaarmaking.
- (16) In tijden van crisis kan het bijzonder noodzakelijk zijn ervoor te zorgen dat slachtoffers van strafbare feiten toegang hebben tot hulpdiensten die aansluiten bij hun individuele behoeften. Vanwege de crisissituatie kan het voor de lidstaten moeilijk zijn om te waarborgen dat alle diensten die gewoonlijk aan slachtoffers worden verleend, volledig functioneren. In geval van een crisis moeten de lidstaten ervoor zorgen dat ten minste in de individuele basisbehoeften van slachtoffers wordt voorzien. Dergelijke individuele basisbehoeften kunnen noodhulp, opvang en maatregelen voor fysieke bescherming en psychologische ondersteuning omvatten.
- (17) Slachtoffers die daaraan behoefte hebben, moeten zo lang als nodig aanvullende psychologische ondersteuning kunnen krijgen naargelang van hun individuele behoeften, indien uit een individuele beoordeling op grond van deze richtlijn een bijzondere behoefte aan psychologische ondersteuning is vastgesteld.

- (18) Om ernstige gevolgen van victimisatie op jonge leeftijd te vermijden, die een negatief effect zouden kunnen hebben op het hele leven van slachtoffers, is het essentieel ervoor te zorgen dat alle kindslachtoffers, onder wie kinderen die schade hebben geleden omdat zij getuige zijn geweest van een strafbaar feit, de hoogste ondersteuning en bescherming krijgen. Alle bevoegde autoriteiten moeten een kindvriendelijke aanpak volgen. Bovendien is het belangrijk dat de meest kwetsbare kindslachtoffers naargelang van hun individuele behoeften gebruik kunnen maken van de gerichte en geïntegreerde ondersteunings- en beschermingsdiensten, die een gecoördineerde en samenwerkende aanpak van gerechtelijke instanties en sociale diensten omvatten. Onverminderd de bestaande nationale hulpverleningssystemen worden de lidstaten ertoe aangespoord dergelijke ondersteunings- en beschermingsdiensten binnen hetzelfde gebouw te verlenen indien dit de toegankelijkheid, de coördinatie en het algemene welzijn van het kind kan bevorderen.
- (19) Deelname aan een terechtzitting kan voor slachtoffers vanuit emotioneel oogpunt een moeilijke en uitdagende ervaring zijn. Daarom is het belangrijk dat slachtoffers die zich in het rechtsgebouw bevinden, worden bijgestaan en actief aan de strafprocedure kunnen deelnemen, overeenkomstig de rol die zij daarin spelen. Om deze reden moeten alle slachtoffers die informatie of emotionele ondersteuning nodig hebben in het rechtsgebouw waar de strafprocedure plaatsvindt, en met name slachtoffers van ernstige strafbare feiten, praktische informatie krijgen over de organisatorische aspecten van gerechtelijke strafprocedures, alsook emotionele ondersteuning. Emotionele ondersteuning kan bijvoorbeeld worden aangeboden door gerechtelijk personeel, opgeleide vrijwilligers, slachtofferhulporganisaties of bevoegde autoriteiten, zoals bepaald door de lidstaten. Voor dergelijke bijstand hoeft in rechtsgebouwen niet te worden voorzien in aanvullende faciliteiten, noch hoeven slachtofferhulporganisaties daar permanent aanwezig te zijn.

- (20) Alle slachtoffers in de Unie moeten, overeenkomstig hun status in de strafprocedure, in kennis worden gesteld van beslissingen die ter terechtzitting zijn genomen en hen rechtstreeks raken. Dergelijke beslissingen moeten ten minste beslissingen over vertolking en vertaling tijdens de terechtzitting en beslissingen betreffende speciale beschermingsmaatregelen die beschikbaar zijn voor slachtoffers met specifieke beschermingsbehoeften, omvatten. Slachtoffers moeten ook het recht hebben om te verzoeken om toetsing van beslissingen betreffende hun recht op vertolking en vertaling, hun recht om te worden gehoord en hun recht op rechtsbijstand, indien dergelijke beslissingen worden genomen tijdens terechtzittingen. Het recht om te verzoeken om toetsing moet worden uitgeoefend overeenkomstig de procedures van het nationale recht en de status van het slachtoffer in de strafprocedure. Dat recht verplicht de lidstaten er niet toe te voorzien in een afzonderlijk of nieuw mechanisme of een afzonderlijke of nieuwe procedure waarmee de beslissing kan worden aangevochten indien een dergelijk mechanisme of een dergelijke procedure reeds bestaat, en mag niet leiden tot een onredelijke verlenging of tot opschorting van de strafprocedure. De toetsing van een beslissing moet binnen dezelfde instantie kunnen worden uitgevoerd, en mogelijk door dezelfde autoriteit. Het moet bovendien mogelijk zijn de toetsing mondeling tijdens de gerechtelijke procedure uit te voeren, met inachtneming van het recht van het slachtoffer op vertolking en vertaling.

- (21) De lidstaten moeten ervoor zorgen dat persoonsgegevens met betrekking tot de verblijfplaats of andere, gelijkwaardige contactgegevens van het slachtoffer niet aan de dader openbaar worden gemaakt. In uitzonderlijke gevallen waarin dergelijke gegevens aan de dader moeten worden verstrekt, moet de bevoegde autoriteit bij het beoordelen van de vraag of het nodig is dergelijke gegevens openbaar te maken, rekening houden met de uitoefening van de rechten van de verdediging, met inachtneming van artikel 7 van Richtlijn 2012/13/EU, om te voorkomen dat afbreuk wordt gedaan aan de rechten van de verdediging en elk rechtmatig belang bij openbaarmaking dat zwaarder zou kunnen wegen dan het recht van het slachtoffer op bescherming van persoonsgegevens. In uitzonderlijke gevallen waarin dergelijke gegevens openbaar moeten worden gemaakt, is het van belang dat de bevoegde autoriteiten overwegen passende beschermingsmaatregelen te treffen om een mogelijk risico op psychologische of lichamelijke schade voor het slachtoffer te beperken. Deze richtlijn laat het nationale recht inzake transparantie en toegang van het publiek tot informatie, die stoelt op de constitutionele tradities van de lidstaten, onverlet.

- (22) Het recht op rechtsbijstand is van essentieel belang om te zorgen voor universele toegang tot de rechter en doeltreffende deelname van slachtoffers aan de strafprocedure en de toegang tot rechtsbijstand moet daarom beschikbaar worden gesteld aan slachtoffers die het recht hebben partij te worden in de strafprocedure. Dit moet slachtoffers omvatten die op het moment dat een verzoek om rechtsbijstand wordt ingediend, de status van partij hebben, alsook slachtoffers van wie de formele status als partij in een later stadium van de procedure zal worden bepaald, bijvoorbeeld in een situatie waarin de status van partij pas wordt toegekend na een beslissing tot vervolging van de dader. Rechtsbijstand moet de kosten en uitgaven dekken in verband met de bijstand van een advocaat tijdens een strafprocedure, met inbegrip van de kosten die zijn gemaakt voordat de status van partij was toegekend. Indien reeds een individuele beoordeling op grond van deze richtlijn is uitgevoerd, worden de lidstaten ertoe aangespoord bij het uitvoeren van een gegrondheidstoets rekening te houden met de resultaten van deze beoordeling. Bepaalde slachtoffers, bijvoorbeeld slachtoffers met een handicap, kindslachtoffers of slachtoffers van bepaalde strafbare feiten, en met name kwetsbare slachtoffers, die het recht hebben partij te worden in de strafprocedure, moeten rechtsbijstand krijgen indien zij niet over voldoende middelen beschikken. Die categorieën moeten gedefinieerd worden door de lidstaten in het nationale recht. Deze richtlijn verleent niet het recht om partij te worden in een strafprocedure. De lidstaten worden ertoe aangespoord rechtsbijstand te verstrekken aan slachtoffers van gendergerelateerd geweld, terrorisme en mensenhandel, ongeacht of de draagkracht of gegrondheid wordt getoetst.

- (23) Alle slachtoffers moeten tijdig, adequaat, efficiënt en evenredig worden beoordeeld, overeenkomstig deze richtlijn en de nationale procedures die relevant zijn om uitvoering te geven aan de bepalingen van deze richtlijn. Nationale procedures zijn belangrijk om ervoor te zorgen dat ondersteunings- en beschermingsmaatregelen zijn afgestemd op de individuele behoeften van het slachtoffer en op de omstandigheden en dat de bevoegde autoriteiten op nationaal, regionaal of lokaal niveau kunnen bepalen hoe beoordelingen in de praktijk moeten worden georganiseerd en welke instellingen of organen het meest geschikt zijn om deze uit te voeren. Het is van essentieel belang om ervoor te zorgen dat slachtoffers ondersteuning en bescherming krijgen die aansluiten bij hun individuele behoeften. De individuele beoordeling van de behoeften van slachtoffers aan ondersteuning en bescherming moet zo lang als nodig duren, afhankelijk van de individuele behoeften van elk slachtoffer. Dit betekent dat een beoordeling in fasen kan worden uitgevoerd, bijvoorbeeld dat bepaalde slachtoffers alleen contact hebben met een politiedienst, terwijl andere slachtoffers verdere fasen van een individuele beoordeling zullen ondergaan. Alle slachtoffers moeten in een zo vroeg mogelijk stadium worden beoordeeld, bijvoorbeeld bij het eerste contact met de bevoegde autoriteiten, zoals rechtshandavings- en vervolgingsinstanties, waarvan het personeel daartoe naar behoren moet zijn opgeleid, om ervoor te zorgen dat al in een zeer vroeg stadium van de procedure wordt vastgesteld welke slachtoffers het kwetsbaarst zijn. Slachtoffers die een uitgebreidere beoordeling nodig hebben, moeten indien passend worden beoordeeld in samenwerking of coördinatie met relevante instellingen en organen, alsook met algemene en gespecialiseerde hulporganisaties, onder meer door middel van doorverwijzing naar dergelijke organisaties, afhankelijk van de individuele behoeften van het slachtoffer en de fase van de procedure. Dergelijke organisaties en rechtshandavingsinstanties zijn het best geplaatst om het welzijn van het slachtoffer te beoordelen. Contact met hulplijnen wordt niet beschouwd als het eerste contact met de bevoegde autoriteiten.

Tot relevante instellingen en organen kunnen bevoegde gerechtelijke en rechtshandavingsinstanties behoren die met slachtoffers werken, alsook entiteiten die verantwoordelijk zijn voor het treffen van beschermingsmaatregelen. Bij de individuele beoordeling van de behoeften van een slachtoffer moet niet alleen worden gekeken naar de behoefte van het slachtoffer aan bescherming, maar ook naar diens behoefte aan ondersteuning. Het is van essentieel belang om vast te stellen welke slachtoffers speciale ondersteuning nodig hebben, zodat gerichte ondersteuning, zoals psychologische ondersteuning, wordt verleend aan degenen die daaraan behoefte hebben. Bij de beoordeling van de ondersteunings- en beschermingsbehoeften van slachtoffers moet de aandacht hoofdzakelijk gericht zijn op het waarborgen van de veiligheid van het slachtoffer en het verlenen van gerichte ondersteuning en bescherming, rekening houdend met de individuele omstandigheden van het slachtoffer, de impact van het strafbare feit en de specifieke kwetsbaarheden van het slachtoffer. Bij de individuele beoordeling moet met name rekening worden gehouden met de persoonlijke kenmerken van slachtoffers, waaronder relevante ervaringen met discriminatie, ook discriminatie gebaseerd op intersectionele gronden, zoals gender, met inbegrip van genderidentiteit, leeftijd, handicap, verblijfsstatus, godsdienst of overtuiging, taal, ras, sociale of etnische afkomst, en seksuele gerichtheid. Bij de individuele beoordeling moet op basis van de beschikbare informatie ook rekening worden gehouden met de risico's die uitgaan van de dader, die mogelijk een geschiedenis van geweldpleging heeft, wapens gebruikt of misbruik maakt van drugs, en dus een hoger risico voor slachtoffers met zich meebrengt, alsook met situaties waarin het slachtoffer afhankelijk is van de dader, bijvoorbeeld op financieel vlak. De individuele beoordeling moet worden uitgevoerd in het belang van het slachtoffer om zo secundaire of herhaalde victimisatie te voorkomen. In voorkomend geval en waar passend moet bij de individuele beoordeling terdege rekening worden gehouden met de ondersteunings- en beschermingsbehoeften van de familieleden van het slachtoffer.

(24) De beoordeling van de behoefte van slachtoffers aan bescherming moet ertoe leiden dat slachtoffers die fysieke bescherming nodig hebben, en met name slachtoffers die in een levensbedreigende situatie verkeren, fysieke bescherming kunnen krijgen die aansluit bij hun specifieke situatie. Maatregelen voor fysieke bescherming moeten onder meer de aanwezigheid van rechtshandavingsinstanties of van andere organen die fysieke bescherming bieden, omvatten, maatregelen om de dader uit de buurt van het slachtoffer te houden, op basis van nationale locatieverboden, gebieds- of contactverboden, of beschermingsbevelen, of doorverwijzingen naar opvanghuizen of andere tussentijdse opvang. Dergelijke maatregelen kunnen van strafrechtelijke, bestuursrechtelijke of civielrechtelijke aard zijn. De lidstaten moeten het bewustzijn van de bevoegde autoriteiten vergroten met betrekking tot de beschikbaarheid van dergelijke beschermingsmaatregelen, en ervoor zorgen dat slachtoffers in kennis worden gesteld van zowel de beschikbaarheid van dergelijke maatregelen als hun recht om daarom te verzoeken. Opvanghuizen en andere passende tussentijdse opvang voor slachtoffers spelen een cruciale rol bij de bescherming van slachtoffers tegen geweld. Zij bieden veilige en noodopvang aan slachtoffers van geweld, evenals steun, zodat zij weer een leven zonder geweld kunnen opbouwen. De lidstaten zijn bovendien gebonden door Richtlijn (EU) 2024/1385 van het Europees Parlement en de Raad⁶ en moeten bijgevolg beschikken over specifieke opvanghuizen en andere passende tussentijdse opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld en seksueel geweld, aangezien zij essentiële diensten voor deze slachtoffers vormen.

⁶ Richtlijn (EU) 2024/1385 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (PB L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj>).

- (25) Zodra in de loop van de strafprocedure een beslissing inzake schadevergoeding voor het slachtoffer is genomen, moet de toegekende schadevergoeding zonder onnodige vertraging door de dader worden betaald. De vertraging wordt berekend vanaf het verstrijken van de laatste dag van de termijn voor de eindbetaling en wordt als “onnodig” beschouwd wanneer zij groter is dan redelijkerwijs kan worden verwacht gezien de omstandigheden van de zaak. De in deze richtlijn bedoelde toegekende schadevergoeding is de schadevergoeding die wordt toegekend na een definitieve beslissing inzake schadevergoeding. De lidstaten moeten beschikken over passende uitvoerings- of handhavingsmaatregelen om slachtoffers te helpen bij het verkrijgen van die toegekende schadevergoeding. Dergelijke uitvoerings- of handhavingsmaatregelen kunnen onder meer betrekking hebben op de inbeslagneming van vermogensbestanddelen, handhaving door gerechtsdeurwaarders, derdenbeslag op inkomsten of overheidssteun, of andere civielrechtelijke of strafrechtelijke procedures die de uitvoering van de definitieve beslissing inzake schadevergoeding waarborgen. Het staat de lidstaten vrij om de toegekende schadevergoeding in haar geheel of gedeeltelijk aan het slachtoffer voor te schieten overeenkomstig het nationale recht. Het voorschieten van schadevergoeding verplicht de lidstaten er niet toe nieuwe schadeloosstellingsmechanismen in te stellen of op te treden als de primaire betaler van de schadevergoeding.
- (26) De bevoegde autoriteiten behouden de volledige beoordelingsvrijheid bij de bepaling van de passende maatregelen om de moeilijkheden voor slachtoffers die inwoners zijn van een andere lidstaat dan die waar het strafbare feit is gepleegd, tot een minimum te beperken.

(27) Het verheerlijken van ernstige strafbare feiten zoals gedefinieerd in het nationale recht, zoals het publiekelijk uitlokken van het plegen van een terroristisch misdrijf zoals gedefinieerd in artikel 5 van Richtlijn (EU) 2017/541 van het Europees Parlement en de Raad⁷, of het huldigen van de dader van een ernstig strafbaar feit, kan slachtoffers hun waardigheid ontnemen en hun aanvullend lijden of schade berokkenen. Die slachtoffers moeten toegang hebben tot de ondersteunings- en beschermingsmaatregelen waarin deze richtlijn voorziet. Dergelijke strafbare feiten kunnen slachtoffers bijzonder gevoelig maken voor secundaire en herhaalde victimisatie, intimidatie en vergelding. Het publiekelijk uitlokken van het plegen van een terroristisch misdrijf omvat onder meer het verheerlijken van terroristische daden en is een strafbaar feit uit hoofde van Richtlijn (EU) 2017/541. Daarnaast zijn het publiekelijk aanzetten tot racisme of vreemdelingenhaat en het publiekelijk vergoelijken, ontkennen of verregaand bagatelliseren van genocide, misdaden tegen de menselijkheid of oorlogsmisdaden strafbare feiten uit hoofde van Kaderbesluit 2008/913/JBZ van de Raad⁸. Deze richtlijn verplicht de lidstaten er niet toe de verheerlijking van ernstige strafbare feiten, of haatzaaiende uitlatingen of haatmisdrijven strafbaar te stellen. De conclusies van de Raad van 4 december 2023 over het verbeteren van de ondersteuning en erkenning van slachtoffers van terrorisme bevatten een waardevolle lijst van beste praktijken en maatregelen om slachtoffers van een dergelijk misdrijf beter te beschermen. Het is belangrijk dat de lidstaten ook maatregelen nemen ter ondersteuning van slachtoffers van andere soorten strafbare feiten, zoals slachtoffers van seksueel geweld, die niet alleen een hoog risico lopen op secundaire victimisatie, maar aan wie bovendien aanvullende schade kan worden berokkend en wier waardigheid kan worden ontnomen als gevolg van de verheerlijking van dergelijke strafbare feiten.

⁷ Richtlijn (EU) 2017/541 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 inzake terrorismebestrijding en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/475/JBZ van de Raad en tot wijziging van Besluit 2005/671/JBZ van de Raad (PB L 88 van 31.3.2017, blz. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj>).

⁸ Kaderbesluit 2008/913/JBZ van de Raad van 28 november 2008 betreffende de bestrijding van bepaalde vormen en uitingen van racisme en vreemdelingenhaat door middel van het strafrecht (PB L 328 van 6.12.2008, blz. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/913/oj).

- (28) Maatregelen die slachtoffers en hun familieleden in staat stellen contact met de dader uit de weg te gaan, kunnen onder meer de beschikbaarheid van mobiele schermen in rechtszalen zijn.
- (29) Functionarissen van wie het waarschijnlijk is dat zij persoonlijk in contact zullen komen met slachtoffers moeten toegang hebben tot en deelnemen aan regelmatige en voldoende opleiding, op een niveau dat is aangepast aan hun contact met de slachtoffers, over de toepassing van Richtlijn 2012/29/EU. Dergelijke opleiding is met name van belang voor politiefunctionarissen, gerechtelijk personeel, rechters, aanklagers, advocaten en personen die slachtofferhulpdiensten en herstelrechtvoorzieningen aanbieden, alsook voor gezondheidswerkers, voor zover zij in contact komen met slachtoffers. Opleidingen voor bevoegde autoriteiten moeten doeltreffend en interdisciplinair zijn en moeten erop gericht zijn gebruik te maken van nieuwe technologieën voor het bevorderen van de betrokkenheid en interactie. Het is belangrijk dat opleidingsprogramma's betrekking hebben op zaken als de vaststelling van het soort schade dat slachtoffers hebben geleden, de preventie van secundaire en herhaalde victimisatie, slachtoffervriendelijke en empathische communicatie, de keuze van passende ondersteunings- en beschermingsmaatregelen, en doeltreffende coördinatie en doorverwijzing naar slachtofferhulporganisaties. Opleidingen moeten op kindvriendelijke en gender-, handicap- en traumabewuste wijze worden verzorgd. De doeltreffendheid van opleidingen kan verder worden bevorderd door middel van samenwerking met niet-gouvernementele organisaties, met inbegrip van slachtofferorganisaties en maatschappelijke organisaties. Het is belangrijk om wederzijdse opleiding en uitwisseling van goede praktijken tussen nationale autoriteiten, met inbegrip van gerechtelijke en rechtshandavingsinstanties, en slachtofferhulporganisaties te bevorderen om een betere ondersteuning en bescherming van slachtoffers en coördinatie tussen de betrokken instanties en organisaties te waarborgen. Specifieke richtsnoeren en checklists voor rechtshandavingsfunctionarissen worden als een goede praktijk beschouwd. Bij de opleidingen moet tevens aandacht uitgaan naar cybercriminaliteit, om personen die in contact komen met slachtoffers van cybercriminaliteit in staat te stellen op de specifieke behoeften van deze slachtoffers in te spelen.

(30) Hoewel sinds de inwerkingtreding van Richtlijn 2012/29/EU aanzienlijke vooruitgang is geboekt, blijkt dat slachtoffers zich vaak nog altijd onvoldoende bewust zijn van hun rechten, waardoor de doeltreffendheid van die richtlijn wordt ondergraven en slachtoffers worden ontmoedigd om aangifte van strafbare feiten te doen. Daarom is het absoluut noodzakelijk dat de lidstaten doeltreffende bewustmakingscampagnes opzetten om slachtoffers bewuster te maken van hun rechten uit hoofde van Richtlijn 2012/29/EU, zoals gewijzigd bij deze richtlijn, en, in voorkomend geval, van andere rechten uit hoofde van het nationale recht. De lidstaten moeten ook passende maatregelen nemen om het bewustzijn onder de bevolking in het algemeen te vergroten, onder meer op scholen. Dergelijke campagnes kunnen worden gevoerd met behulp van verschillende communicatiemethoden, waaronder media, met inbegrip van sociale media, posters in het openbaar vervoer, brochures in rechtbanken, ziekenhuizen en politiebureaus, en mobiele applicaties. Bovendien moeten de lidstaten de identificatie verbeteren van locaties waar slachtoffers terecht kunnen voor hulp bij de uitoefening van hun rechten uit hoofde van deze richtlijn, bijvoorbeeld door middel van bewegwijzering of het opzetten van openbare lijsten of registers van bijvoorbeeld geaccrediteerde hulporganisaties of advocaten. Het is belangrijk dat lidstaten ernaar streven dergelijke maatregelen voor alle soorten strafbare feiten gelijkelijk te ontwikkelen. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat verscherpte maatregelen beantwoorden aan de behoeften van slachtoffers voor wie belemmeringen op het vlak van communicatie groter zijn dan voor andere slachtoffers, met inbegrip van slachtoffers die inwoners zijn van een andere lidstaat dan die waar het strafbare feit is gepleegd, slachtoffers met een handicap en kindslachtoffers.

- (31) Slachtoffers kunnen hun recht op informatie, ondersteuning en bescherming naargelang van hun individuele behoeften niet effectief uitoefenen indien er sprake is van onvoldoende samenwerking en coördinatie in hun nationale rechtsstelsels tussen diegenen die met de slachtoffers in contact komen. Zonder nauwe samenwerking en coördinatie tussen belanghebbenden, zoals centrale autoriteiten in overeenstemming met de interne structuur van, en de verdeling van bevoegdheden in, de lidstaten, rechtshandhavingsinstanties, openbaar ministeries, gerechtelijke instanties, detentieautoriteiten, herstelrechtvoorzieningen en slachtofferhulporganisaties, in overleg met professionele organisaties die actief zijn op dit gebied en maatschappelijke organisaties, is het voor slachtoffers moeilijk om hun rechten uit hoofde van Richtlijn 2012/29/EU effectief uit te oefenen. Andere instanties, zoals instanties die actief zijn op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs en sociale diensten, en niet-gouvernementele organisaties worden ertoe aangespoord aan deze samenwerking en coördinatie deel te nemen. Dit is met name van belang waar het kindslachtoffers betreft.

- (32) Als reactie op de tekortkomingen die in de evaluatie van Richtlijn 2012/29/EU zijn vastgesteld, moeten de lidstaten specifieke protocollen of richtsnoeren opstellen en uitvoeren. Deze protocollen of richtsnoeren zijn essentieel om ervoor te zorgen dat slachtoffers informatie krijgen over hun rechten en hun zaak, en dat slachtoffers terdege worden beoordeeld zodat zij ondersteuning en bescherming kunnen krijgen die aansluiten bij hun individuele behoeften, die in de loop der tijd zouden kunnen veranderen. Protocollen of richtsnoeren kunnen van bindende of niet-bindende aard zijn en kunnen worden vastgesteld op een manier die het best past bij de nationale rechtsorde en de organisatie van de rechterlijke macht in de lidstaten. Protocollen of richtsnoeren moeten worden gevolgd door degenen tot wie zij gericht zijn wanneer zij worden uitgevoerd. Die protocollen of richtsnoeren moeten betrekking hebben op de organisatie van diensten en acties uit hoofde van Richtlijn 2012/29/EU, zoals gewijzigd bij deze richtlijn, van de bevoegde autoriteiten en personen die in contact komen met slachtoffers met betrekking tot het verstrekken van informatie aan slachtoffers, het vergemakkelijken van het doen van aangifte voor de meest kwetsbare slachtoffers, onder wie slachtoffers die zich in detentie of in gesloten omgevingen, zoals zorginstellingen, bevinden, alsook op de individuele beoordeling van de behoeften van slachtoffers en samenwerking tussen hulporganisaties. Wat de verstrekking van informatie aan slachtoffers betreft, is het belangrijk ervoor te zorgen dat de informatie eenvoudig en gemakkelijk te begrijpen is, en tijdig, herhaaldelijk en in verschillende vormen, waaronder mondeling, schriftelijk en digitaal, wordt verstrekt.

Wat de aangifte van strafbare feiten betreft, ook voor personen die van hun vrijheid zijn beroofd of wier vrijheid is ingeperkt, moeten de protocollen of richtsnoeren betrekking hebben op de toegang van slachtoffers tot informatie over hun rechten en tot ondersteuning en bescherming naargelang van hun behoeften, alsook op methoden voor het aangifte doen van strafbare feiten. De protocollen of richtsnoeren moeten algemene instructies bevatten, op alomvattende wijze zonder echter in te gaan op individuele gevallen, over de organisatie van diensten, met inbegrip van algemene en gespecialiseerde hulpdiensten, en van acties uit hoofde van Richtlijn 2012/29/EU, zoals gewijzigd bij deze richtlijn, op alomvattende wijze, zonder echter in te gaan op individuele gevallen. De protocollen of richtsnoeren kunnen voortbouwen op bestaande methoden voor samenwerking en coördinatie tussen de bevoegde autoriteiten en andere personen die in contact komen met slachtoffers in de lidstaten.

- (33) Om slachtoffers naadloze en moderne middelen te bieden voor het uitoefenen van hun rechten, moeten de lidstaten het voor slachtoffers mogelijk maken om elektronisch met de nationale bevoegde autoriteiten te communiceren door middel van informatie- en communicatietechnologieën. Dergelijke informatie- en communicatietechnologieën kunnen bijvoorbeeld bestaan uit e-mails, livechats, videogesprekken en onlineportals waar geregistreerde gebruikers informatie kunnen raadplegen. De lidstaten kunnen zelf beslissen welke communicatiemiddelen het meest geschikt zijn voor de verschillende bepalingen van deze richtlijn. Slachtoffers moeten de mogelijkheid hebben informatie- en communicatietechnologieën te gebruiken om contact op te nemen met hulplijnen voor slachtoffers, om een schriftelijke bevestiging van hun formele klacht te ontvangen, om online aangifte te doen van een strafbaar feit onder de voorwaarden van deze richtlijn, en, indien uitvoerbaar, om bewijsmateriaal in te dienen. Daarnaast moeten slachtoffers de mogelijkheid hebben om, indien beschikbaar, toegankelijke, beveiligde en gebruiksvriendelijke informatie- en communicatietechnologieën te gebruiken om met de bevoegde autoriteiten en met hulporganisaties te communiceren. Zij moeten met name dergelijke technologieën kunnen gebruiken, indien beschikbaar, om informatie over hun rechten vanaf het eerste contact met de bevoegde autoriteiten en informatie over hun zaak te ontvangen, onder meer zodat zij in kennis kunnen worden gesteld van de vrijlating of ontsnapping van de dader uit detentie, en om op verzoek een vertaling van de schriftelijke bevestiging van hun formele klacht te ontvangen.

De informatie vanaf het eerste contact met een bevoegde autoriteit kan elektronisch worden verstrekt in een standaardvorm. Slachtoffers moeten tussen de beschikbare communicatiemethoden kunnen kiezen en, in voorkomend geval, moeten de lidstaten dergelijke informatie- en communicatietechnologieën aanbieden als alternatief voor de interpersoonlijke communicatiemethode, zonder deze echter te vervangen. De interpersoonlijke communicatiemethode, onder meer met de bevoegde autoriteiten en de hulporganisaties, moet beschikbaar blijven voor slachtoffers die daarvan willen gebruikmaken. Indien de systemen van de lidstaten het gebruik van specifieke elektronische identificatie- en ondertekeningsmethoden vereisen, moeten slachtoffers die inwoners zijn van een andere lidstaat gelijke toegangsmogelijkheden tot die systemen hebben overeenkomstig Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad⁹.

⁹ Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG (PB L 257 van 28.8.2014, blz. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

- (34) Slachtoffers van strafbare feiten die in een andere lidstaat dan hun lidstaat van verblijf zijn gepleegd, zijn mogelijk niet in staat om toestemming te geven voor de verwerking van hun persoonsgegevens, bijvoorbeeld in situaties waarin het slachtoffer ernstig gewond is geraakt of in de onmiddellijke nasleep van een terroristische aanslag. In dergelijke gevallen moet de lidstaat waar het strafbare feit is gepleegd de persoonsgegevens van het slachtoffer kunnen verwerken, inclusief het doorgeven van die persoonsgegevens aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van verblijf van het slachtoffer, zonder toestemming van het slachtoffer, overeenkomstig het toepasselijke Unierecht, en met name artikel 6, lid 1, van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad¹⁰. Ten behoeve van de rechtshandhaving is Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad¹¹ van toepassing.

¹⁰ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

¹¹ Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 89, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj>).

- (35) De lidstaten moeten zorgen voor voldoende personele en financiële middelen met het oog op de doeltreffende toepassing van de maatregelen van deze richtlijn. Er moet speciale aandacht worden besteed aan de opzet van hulplijnen voor slachtoffers, het waarborgen van de soepele werking van algemene en gespecialiseerde hulpdiensten, de verstrekking van rechtsbijstand, en de individuele beoordeling van de ondersteunings- en beschermingsbehoeften van slachtoffers, ook wanneer dergelijke diensten worden verleend door niet-gouvernementele organisaties.

- (36) De Unie en de lidstaten zijn partijen bij het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap¹² (het “VN-Verdrag”) en gebonden aan de verplichtingen van het VN-Verdrag, binnen de grenzen van hun respectieve bevoegdheden. Uit hoofde artikel 13 van het VN-Verdrag zijn de staten die partij zijn ertoe verplicht effectieve toegang tot rechterlijke instanties voor personen met een handicap op voet van gelijkheid met anderen te waarborgen, waaruit de noodzaak volgt de toegankelijkheid te waarborgen en redelijke aanpassingen evenals procedurele voorzieningen te bieden, zodat slachtoffers met een handicap hun rechten als slachtoffer op voet van gelijkheid met anderen kunnen uitoefenen. In artikel 2 van het VN-Verdrag worden “redelijke aanpassingen” gedefinieerd als “noodzakelijke en passende wijzigingen, en aanpassingen die geen disproportionele of onevenredige, of onnodige last opleggen, indien zij in een specifiek geval nodig zijn om te waarborgen dat personen met een handicap alle mensenrechten en fundamentele vrijheden op voet van gelijkheid met anderen kunnen genieten of uitoefenen”. De toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten die zijn vastgelegd in bijlage I bij Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad¹³, kunnen de uitvoering van het VN-Verdrag vergemakkelijken en ervoor zorgen dat de rechten van slachtoffers zoals neergelegd in Richtlijn 2012/29/EU toegankelijk zijn voor personen met een handicap.

¹² PB L 23 van 27.1.2010, blz. 37.

¹³ Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten (PB L 151 van 7.6.2019, blz. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).

In artikel 13 van het VN-Verdrag wordt verwezen naar het bieden van “procedurele voorzieningen” als middel om de effectieve deelname van personen met een handicap in strafprocedures te faciliteren, maar wordt geen definitie van het begrip gegeven. Nuttige richtsnoeren in dit verband zijn te vinden in de internationale beginselen en richtsnoeren inzake toegang tot de rechter voor personen met een handicap (“International Principles and Guidelines on Access to Justice for Persons with Disabilities”) van 2020 van het VN-Comité voor de rechten van personen met een handicap. Overeenkomstig die richtsnoeren moeten onder “procedurele voorzieningen” alle noodzakelijke en gepaste wijzigingen en aanpassingen met het oog op toegang tot rechterlijke instanties worden verstaan, indien nodig in een specifiek geval, om de deelname van personen met een handicap op voet van gelijkheid met anderen te waarborgen. Hierbij kan het gaan om tussenpersonen of bemiddelaars, procedurele voorzieningen en communicatieondersteuning. Procedurele voorzieningen worden niet beperkt door het begrip “disproportionele of onevenredige, of onnodige last”.

- (37) Eurojust moet ervoor zorgen dat verzoeken betreffende de rechten van slachtoffers naar behoren worden behandeld overeenkomstig zijn mandaat uit hoofde van Verordening (EU) 2018/1727 van het Europees Parlement en de Raad¹⁴.

¹⁴ Verordening (EU) 2018/1727 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 betreffende het Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust), en tot vervanging en intrekking van Besluit 2002/187/JBZ van de Raad (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 138, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj>).

- (38) De verzameling van correcte en samenhangende gegevens en de tijdige bekendmaking van verzamelde gegevens en statistieken zijn van fundamenteel belang om volledige kennis te hebben van de rechten van slachtoffers in de Unie en om de uitvoering van Richtlijn 2012/29/EU, zoals gewijzigd bij deze richtlijn, te monitoren. De invoering van de vereiste voor de lidstaten om eens in de drie jaar op geharmoniseerde wijze gegevens over slachtoffers van strafbare feiten te verzamelen die op centraal niveau beschikbaar zijn, uitgesplitst naar geslacht, leeftijdsgroep en, indien mogelijk en van toepassing, de verhouding tussen het slachtoffer en de dader en het soort strafbaar feit, en daarover verslag uit te brengen aan de Commissie, zal naar verwachting de vaststelling van op gegevens gebaseerde beleidsmaatregelen en strategieën een belangrijke stap dichterbij brengen. Gegevens over de verhouding tussen het slachtoffer en de dader en het soort strafbaar feit zijn nuttig om onderliggende patronen in kaart te brengen, het inzicht in de risicodynamiek te verbeteren en kwetsbare groepen te identificeren. Het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten blijft de Commissie en de lidstaten helpen bij het verzamelen, produceren en verspreiden van beschikbare statistieken met betrekking tot slachtoffers, alsook bij het rapporteren van gegevens die op centraal niveau beschikbaar zijn over de wijze waarop slachtoffers toegang hebben gekregen tot de rechten die zijn vastgelegd in Richtlijn 2012/29/EU, zoals gewijzigd bij deze richtlijn.
- (39) De lidstaten hebben het feit erkend dat de Commissie, om de consistentie en doeltreffendheid te waarborgen van acties die verband houden met het beleid inzake de rechten van slachtoffers, dat veel verschillende beleidsterreinen beslaat, een coördinator voor de rechten van slachtoffers heeft benoemd, die zorg draagt voor de soepele werking van het platform voor de rechten van slachtoffers, en hebben toegezegd constructief met die coördinator te zullen samenwerken.

- (40) Overeenkomstig artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie moet een doeltreffende voorziening in rechte beschikbaar zijn wanneer de rechten uit hoofde van deze richtlijn worden geschonden. Bovendien mag het nationale procesrecht, ingevolge het beginsel van doeltreffendheid van het Unierecht, de handhaving van rechten uit hoofde van het Unierecht niet onmogelijk of buitensporig moeilijk maken.
- (41) Deze richtlijn is van toepassing op alle slachtoffers van alle strafbare feiten, en laat specifiekere bepalingen uit andere rechtshandelingen van de Unie die beantwoorden aan de specifieke behoeften van bepaalde categorieën van slachtoffers, zoals slachtoffers van mensenhandel, slachtoffers van seksueel misbruik, kindslachtoffers van seksuele uitbuiting, onder wie kindslachtoffers van pornografisch materiaal, slachtoffers van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, en slachtoffers van terrorisme, onverlet.
- (42) Daar de doelstellingen van deze richtlijn niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, omdat de justitiële samenwerking in strafzaken moet worden vergemakkelijkt door te zorgen voor vertrouwen in gelijke toegang tot de rechten van slachtoffers, ongeacht waar in de Unie het strafbare feit heeft plaatsgevonden, maar vanwege de omvang en de gevolgen van de geplande maatregelen beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan nodig is om die doelstellingen te verwezenlijken.

- (43) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Protocol nr. 22 betreffende de positie van Denemarken, gehecht aan het VEU en het VWEU, neemt Denemarken niet deel aan de vaststelling van deze richtlijn; deze is bijgevolg niet bindend voor, noch van toepassing op Denemarken.
- (44) Overeenkomstig artikel 3 en artikel 4 bis, lid 1, van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het VEU en het VWEU, heeft Ierland bij brief van 27 oktober 2023 te kennen gegeven dat het aan de vaststelling en toepassing van deze richtlijn wenst deel te nemen.
- (45) Richtlijn 2012/29/EU moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1
Wijzigingen van Richtlijn 2012/29/EU

Richtlijn 2012/29/EU wordt als volgt gewijzigd:

- 1) het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 3 bis

Hulplijnen voor slachtoffers

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om toegankelijke, gebruiksvriendelijke, veilige, kosteloze en vertrouwelijke hulplijnen voor slachtoffers op te zetten. Die hulplijnen:
 - a) verstrekken slachtoffers de in artikel 4, lid 1, bedoelde informatie,
 - b) bieden emotionele ondersteuning,
 - c) verwijzen slachtoffers indien nodig door naar relevante diensten, met inbegrip van algemene en gespecialiseerde hulpdiensten of gespecialiseerde hulplijnen.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat de in lid 1 bedoelde hulplijnen telefonisch bereikbaar zijn via een Uniebreed telefoonnummer voor binnenlandse oproepen, namelijk “116 006”, naast eventuele bestaande nationale telefoonnummers. De lidstaten zorgen er ook voor dat dergelijke diensten worden verleend door middel van andere veilige en toegankelijke informatie- en communicatietechnologieën, waaronder onlinetoepassingen en websites.

3. De lidstaten zorgen ervoor dat de hulplijnen, naast het Uniebrede nummer, via een specifiek nummer voor internationale oproepen bereikbaar zijn voor slachtoffers die schade hebben geleden in een andere lidstaat dan hun lidstaat van verblijf. Dergelijke internationale oproepen hoeven niet kosteloos te zijn.
4. De lidstaten zorgen ervoor dat de diensten die door hun in lid 1 bedoelde hulplijnen worden verleend, beschikbaar zijn in hun officiële taal of talen, zoals vastgelegd in het nationale recht. De lidstaten zetten zich in om ervoor te zorgen dat deze diensten worden verleend in ten minste één andere taal die in de betrokken lidstaat algemeen wordt begrepen.
5. Wanneer de in lid 1, punten a) en c), bedoelde diensten worden verleend door middel van informatie- en communicatietechnologieën, zorgen de lidstaten ervoor dat die diensten beschikbaar zijn in een taal die het slachtoffer kan begrijpen, bijvoorbeeld door middel van vertaal- en vertolkingstechnologieën.
6. Hulplijnen kunnen als openbare of niet-gouvernementele organisaties worden opgericht en op professionele of vrijwillige basis worden georganiseerd.
7. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat hulplijnen hoogwaardige en toegankelijke ondersteuning bieden aan slachtoffers tijdens adequate openingstijden.
8. De lidstaten zorgen ervoor dat hulplijnen worden bemand door daartoe naar behoren opgeleide personen.”;

2) het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 5 bis

Aangifte doen van strafbare feiten

1. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers via kosteloze, toegankelijke, gebruiksvriendelijke, veilige en onmiddellijk beschikbare kanalen aangifte kunnen doen van een strafbaar feit bij de bevoegde autoriteiten.

Naast de mogelijkheid om aangifte te doen van strafbare feiten in persoon, zorgen de lidstaten ervoor dat er aangifte van een strafbaar feit bij de bevoegde autoriteiten kan worden gedaan door middel van kosteloze, toegankelijke, veilige en gebruiksvriendelijke informatie- en communicatietechnologieën, ten minste voor niet-dringende gevallen en geweldloze strafbare feiten, mits een dergelijke aangifte in het belang van het slachtoffer is.

Indien een lidstaat voorziet in de mogelijkheid om door middel van informatie- en communicatietechnologieën aangifte te doen van een strafbaar feit, omvat die mogelijkheid, indien uitvoerbaar, het indienen van bewijs.

Het doen van aangifte van een strafbaar feit door middel van informatie- en communicatietechnologieën laat nationale procedurele regels inzake het formaliseren van een dergelijke aangifte en de indiening van bewijsmateriaal onverlet.

2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om het voor een natuurlijke of rechtspersoon die weet of te goeder trouw vermoedt dat er strafbare feiten zijn gepleegd of dat daden van geweld te verwachten zijn, gemakkelijker te maken om daarvan aangifte te doen bij de bevoegde autoriteiten overeenkomstig nationale procedurevoorschriften.
3. Teneinde het voor maatschappelijke organisaties die wellicht informatie over strafbare feiten ontvangen, gemakkelijker te maken om als derden aangifte te doen, nemen de lidstaten de nodige maatregelen om samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten en dergelijke organisaties mogelijk te maken.
4. Wanneer een andere persoon dan het slachtoffer aangifte doet van een strafbaar feit, zorgen de lidstaten ervoor dat de bevoegde autoriteiten, indien nodig en in overeenstemming met het nationale recht, passende maatregelen nemen om het slachtoffer te beschermen voordat de dader ervan in kennis wordt gesteld dat aangifte is gedaan van een strafbaar feit.
5. De lidstaten zorgen ervoor dat eenieder die van de vrijheid is beroofd of van wie de vrijheid is beperkt, daadwerkelijk aangifte kan doen van een strafbaar feit dat is gepleegd in de detentie- of accommodatiecentra die deze persoon niet mag verlaten of niet naar eigen goeddunken kan verlaten of op plaatsen waar de bewegingsvrijheid van die persoon is beperkt. Tot dergelijke centra behoren ten minste:
 - a) gevangenissen, detentiecentra en cellencomplexen voor verdachten en beklaagden;

- b) gespecialiseerde detentie- en accommodatiecentra voor illegaal in de betrokken lidstaat verblijvende onderdanen van derde landen, onder meer ter voorbereiding van hun terugkeer en verwijdering;
 - c) centra voor personen die om internationale bescherming hebben verzocht of deze bescherming reeds genieten;
 - d) elke andere vorm van openbare of particuliere instelling die het slachtoffer niet mag verlaten of niet naar eigen goeddunken kan verlaten, zoals gespecialiseerde opvangcentra voor personen met een handicap, kinderen en ouderen.
6. Wanneer kinderen contact opnemen met bevoegde autoriteiten om aangifte te doen van strafbare feiten, zorgen de lidstaten ervoor dat de aangifteprocedures veilig zijn, overeenkomstig het nationale recht op een vertrouwelijke manier worden uitgevoerd, en qua opzet, toegankelijkheid en taalgebruik kindvriendelijk zijn, dat wil zeggen die geschikt zijn voor hun leeftijd en maturiteit.

Wanneer een persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, bij een strafbaar feit betrokken is en er sprake is van een belangenconflict tussen het kindslachtoffer en de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, zorgen de lidstaten ervoor dat het kindslachtoffer het strafbare feit kan aangeven zonder dat daarvoor de toestemming nodig is van de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten de nodige maatregelen nemen om de veiligheid van het kind te beschermen voordat zij de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, ervan in kennis stellen dat aangifte is gedaan van een strafbaar feit.

7. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat slachtoffers die onderdaan zijn van een derde land, ongeacht hun verblijfsstatus, niet worden ontmoedigd om aangifte te doen van een strafbaar feit en dat zij op niet-discriminerende wijze worden behandeld. De lidstaten zorgen er met name voor dat geen slachtoffers, ongeacht de verblijfsstatus, worden belet hun rechten uit hoofde van deze richtlijn uit te oefenen, met inbegrip van het recht om te worden gehoord op grond van artikel 10 en het recht op een individuele beoordeling uit hoofde van artikel 22.

De lidstaten kunnen, overeenkomstig het nationale recht, te allen tijde een autonome verblijfsvergunning of een andere toestemming tot verblijf verlenen aan een onderdaan van een derde land die illegaal op hun grondgebied verblijft.

8. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers op het moment dat aangifte wordt gedaan van een strafbaar feit:
 - a) in kennis worden gesteld van de mogelijkheid dat hun persoonsgegevens overeenkomstig artikel 21, lid 3, aan de dader zouden kunnen worden verstrekt om de dader in staat te stellen zijn rechten van verdediging uit te oefenen, en
 - b) in de gelegenheid worden gesteld hun mening over die mogelijkheid te geven.”;

3) artikel 6 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 1 worden de volgende punten toegevoegd:

“c) een beslissing om de dader te vervolgen;

d) de beschikbaarheid van beschermingsmaatregelen, met inbegrip van beschermingsbevelen;

e) de rol van het slachtoffer in strafrechtelijke procedures overeenkomstig de nationale regels, met inbegrip van, in voorkomend geval, de mogelijkheid om partij te worden in dergelijke procedures;

f) de toepasselijke regels voor het vorderen en verkrijgen van schadevergoeding.”;

b) lid 5 wordt vervangen door:

“5. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers de mogelijkheid krijgen zich zonder onnodige vertraging ervan op de hoogte te laten stellen dat de persoon die zich wegens het gepleegde strafbare feit dat hen betreft in voorlopige hechtenis bevindt, vervolgd wordt of veroordeeld is, in vrijheid wordt gesteld – ook wanneer dat onder gerechtelijk toezicht plaatsvindt – of uit de gevangenis is ontsnapt. Tevens zorgen de lidstaten ervoor dat slachtoffers in kennis wordt gesteld van de maatregelen die te hunner bescherming genomen zijn in het geval van vrijlating of ontsnapping van de dader.”;

c) het volgende lid wordt toegevoegd:

“7. De lidstaten zorgen ervoor dat het feit dat slachtoffers in kennis worden gesteld van hun recht om informatie over de strafprocedure te ontvangen, alsook het verzoek van slachtoffers om informatie te ontvangen op grond van dit artikel, naar behoren worden geregistreerd overeenkomstig de registratieprocedure uit hoofde van het nationale recht.”;

4) in artikel 7 worden de leden 6 en 7 vervangen door:

“6. Niettegenstaande de leden 1 en 3, kan, in plaats van een schriftelijke vertaling, een mondelinge vertaling of samenvatting van de essentiële documenten worden verstrekt, op voorwaarde dat de mondelinge vertaling of samenvatting de eerlijke procesvoering onverlet laat en geen afbreuk doet aan het vermogen van het slachtoffer om zijn rechten uit te oefenen, met inbegrip van het vermogen om aan de strafprocedure deel te nemen in overeenstemming met de rol van het slachtoffer daarin.

7. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteit beoordeelt of het slachtoffer vertolking of vertaling als bedoeld in de leden 1 en 3 van dit artikel nodig heeft. Het slachtoffer kan bezwaar maken tegen de beslissing geen vertolking of vertaling te verstrekken. De procedureregels voor een dergelijk bezwaar worden door het nationale recht bepaald. De bepalingen van artikel 10 ter, lid 2, zijn van toepassing op tijdens de terechtzitting genomen beslissingen om geen vertolking of vertaling te verstrekken.”;

5) artikel 8 wordt als volgt gewijzigd:

a) de leden 2 en 3 worden vervangen door:

- “2. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers zonder onnodige vertraging worden gecontacteerd door de relevante algemene of gespecialiseerde hulporganisaties als op grond van de individuele beoordeling als bedoeld in artikel 22 is vastgesteld dat er behoefte is aan ondersteuning, en op voorwaarde dat het slachtoffer, dat op de hoogte is gesteld van de beschikbare hulporganisaties, ermee instemt dat hulporganisaties contact opnemen, of als het slachtoffer om hulp vraagt.
3. De lidstaten nemen maatregelen om naast of als geïntegreerd deel van algemene slachtofferhulporganisaties kosteloze en gespecialiseerde hulporganisaties die vertrouwelijk handelen op te richten, of om slachtofferhulporganisaties in staat te stellen een beroep te doen op bestaande gespecialiseerde instanties die dergelijke gespecialiseerde hulp verstrekken. Het slachtoffer heeft toegang tot die organisaties overeenkomstig zijn specifieke behoeften en zijn familieleden hebben toegang overeenkomstig hun specifieke behoeften en de mate waarin hen als gevolg van het tegen het slachtoffer gepleegde strafbare feit schade is berokkend. Wanneer gespecialiseerde hulpdiensten niet als geïntegreerd deel van algemene slachtofferhulpdiensten worden aangeboden, worden algemene en gespecialiseerde hulpdiensten op elkaar afgestemd.”;

b) de volgende leden worden toegevoegd:

“6. De lidstaten stellen zich tot doel ervoor te zorgen dat gespecialiseerde hulporganisaties in tijden van crisis, zoals gezondheidscrises, humanitaire situaties of andere noodtoestanden, volledig operationeel blijven voor slachtoffers.

7. Slachtofferhulporganisaties zijn beschikbaar en gemakkelijk toegankelijk, ook online of via andere passende middelen, zoals informatie- en communicatietechnologieën. De lidstaten zorgen ervoor dat de geografische spreiding en de capaciteit van de in dit artikel en in artikel 9 bis bedoelde slachtofferhulporganisaties toereikend zijn, rekening houdend met de geografische en demografische samenstelling van de betrokken lidstaat.”;

6) artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt als volgt gewijzigd:

i) punt a) wordt vervangen door:

“a) informatie, advies en ondersteuning die relevant is voor de rechten van slachtoffers, onder meer inzake toegang tot nationale stelsels voor vergoeding van schade als gevolg van strafbare feiten, toegang tot juridisch advies, met inbegrip van rechtsbijstand, en inzake hun rol in de strafprocedure, onder meer ter voorbereiding op het bijwonen van de terechtzitting;”;

ii) punt c) wordt vervangen door:

“c) emotionele ondersteuning;

c bis) psychologische ondersteuning of, indien geen psychologische ondersteuning beschikbaar is, doorverwijzing naar diensten die psychologische ondersteuning kunnen bieden;”;

iii) de volgende alinea wordt toegevoegd:

“Voor de toepassing van de eerste alinea, punt c bis), wordt, indien op grond van een individuele beoordeling als bedoeld in artikel 22 is vastgesteld dat er een bijzondere behoefte aan psychologische ondersteuning bestaat, zolang als nodig aanvullende psychologische ondersteuning beschikbaar gesteld aan het slachtoffer dat dergelijke ondersteuning nodig heeft, in overeenstemming met de individuele behoeften van het slachtoffer en de relevante nationale gezondheidszorg- of sociale stelsels die de toegang tot psychologische ondersteuning regelen.”;

b) lid 2 wordt vervangen door:

“2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat slachtofferhulporganisaties bijzondere aandacht schenken aan de specifieke behoeften van slachtoffers die aanzienlijke schade hebben geleden als gevolg van de ernst van het strafbare feit.”;

c) in lid 3 wordt punt b) vervangen door:

“b) gerichte en geïntegreerde ondersteuning, alsook informatie over en, in voorkomend geval, doorverwijzing naar diensten die medisch en forensisch onderzoek verrichten, die ook uitgebreide diensten inzake medische zorg kunnen omvatten, met inbegrip van diensten op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheidszorg, in overeenstemming met het nationale recht, en informatie over en, in voorkomend geval, doorverwijzing naar sociale en psychologische begeleiding, met inbegrip van traumazorg, voor slachtoffers met specifieke behoeften, zoals slachtoffers van seksueel geweld, slachtoffers van gendergerelateerd geweld, met inbegrip van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld die binnen het toepassingsgebied van Richtlijn (EU) 2024/1385 van het Europees Parlement en de Raad vallen, slachtoffers van mensenhandel, slachtoffers van georganiseerde criminaliteit, slachtoffers met een handicap, slachtoffers van uitbuiting, slachtoffers van haatmisdrijven, slachtoffers van terrorisme, slachtoffers van foltering, slachtoffers van gedwongen verdwijning, en slachtoffers van genocide, misdrijven tegen de menselijkheid, oorlogsmisdrijven of het misdrijf agressie zoals gedefinieerd in de artikelen 6, 7, 8 en 8 bis van het Statuut van het Internationaal Strafhof.

* Richtlijn (EU) 2024/1385 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (PB L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj>).”;

d) de volgende leden worden toegevoegd:

- “4. De lidstaten bieden slachtoffers van seksueel geweld tijdig toegang tot gezondheidszorgdiensten, met inbegrip van diensten op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheidszorg, overeenkomstig Richtlijn (EU) 2024/1385 en het nationale recht.
5. De lidstaten zorgen voor de nodige beschermingsdiensten en gespecialiseerde hulpdiensten om tegemoet te komen aan de meervoudige behoeften van slachtoffers met specifieke behoeften, overeenkomstig de in artikel 26 bis, lid 1, punt d), bedoelde protocollen of richtsnoeren.
6. De lidstaten zorgen ervoor dat de in dit artikel en in artikel 9 bis bedoelde hulpdiensten voldoen aan de geldende normen inzake de kwaliteit van die diensten. De door de hulporganisaties verleende diensten worden indien passend getoetst en zo nodig dienovereenkomstig aangepast. Toetsing van die diensten mag geen onnodige belasting vormen voor organisaties die die diensten verlenen.”;

7) het volgende artikel wordt ingevoegd in hoofdstuk II:

“Artikel 9 bis

Gerichte en geïntegreerde hulpdiensten voor kindslachtoffers

1. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat er kindvriendelijke gerichte en geïntegreerde hulpdiensten voor kindslachtoffers beschikbaar zijn, die voorzien in de op de leeftijd afgestemde ondersteuning en bescherming die nodig is om op alomvattende wijze tegemoet te komen aan de meervoudige behoeften van kindslachtoffers, waaronder kinderen die schade hebben geleden doordat zij getuige zijn geweest van een strafbaar feit.
2. De in lid 1 bedoelde gerichte en geïntegreerde hulpdiensten voor kindslachtoffers zorgen voor een gecoördineerd mechanisme met meerdere instanties dat de volgende diensten omvat:
 - a) de in artikel 4 bedoelde informatieverstrekking;
 - b) medische onderzoeken;
 - c) emotionele, sociale en psychologische ondersteuning;
 - d) administratieve bijstand;
 - e) aangifte doen van een strafbaar feit;

f) de in artikel 22 bedoelde individuele beoordeling;

g) de in artikel 24, lid 1, punt a), bedoelde video-opnames van ondervragingen.

3. De lidstaten nemen in overweging ervoor te zorgen dat de in lid 2 bedoelde diensten binnen dezelfde gebouwen worden verleend, met bijzondere aandacht voor de belangen van kindslachtoffers, inclusief voor de ernst van de schade die kindslachtoffers als gevolg van een strafbaar feit hebben geleden.

4. De in dit artikel bedoelde gerichte en geïntegreerde hulpdiensten voor kindslachtoffers kunnen worden opgericht als openbare of niet-gouvernementele organisaties.”;

8) de volgende artikelen worden ingevoegd:

“Artikel 10 bis

Recht op bijstand in het gerechtsgebouw

De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat slachtoffers emotionele ondersteuning en praktische informatie krijgen over de organisatorische aspecten van de gerechtelijke strafprocedure, in de gerechtsgebouwen en naargelang van hun individuele behoeften.

Artikel 10 ter

Recht op informatie over tijdens de gerechtelijke procedure genomen beslissingen en recht op toetsing

1. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers, overeenkomstig hun status in de strafprocedure volgens het nationale recht, onverwijld in kennis worden gesteld van beslissingen met betrekking tot hun recht op vertolking en vertaling tijdens de terechtzitting uit hoofde van artikel 7, leden 1 en 3, en van beslissingen met betrekking tot maatregelen uit hoofde van artikel 23, lid 3, die in gerechtelijke procedures worden genomen en rechtstreekse gevolgen voor hen hebben.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers, overeenkomstig hun status in de strafprocedure volgens het nationale recht, het recht hebben te verzoeken om toetsing, overeenkomstig het nationale recht, van ten minste elke tijdens de terechtzitting genomen beslissing met betrekking tot hun:
 - a) recht op vertolking of vertaling uit hoofde van artikel 7, leden 1 en 3;
 - b) recht te worden gehoord uit hoofde van artikel 10; en
 - c) recht op rechtsbijstand uit hoofde van artikel 13.

De lidstaten kunnen voorzien in de mogelijkheid voor het slachtoffer om te verzoeken om toetsing van uit hoofde van artikel 18 en artikel 23, lid 3, genomen beslissingen.

De procedureregels voor de toetsing van beslissingen op grond van dit lid, met inbegrip van de vraag of een dergelijke toetsing opschortende werking heeft, worden bepaald door het nationale recht. Een dergelijke toetsing mag de strafprocedure niet onredelijk lang verlengen. Die toetsing kan in dezelfde aanleg en door dezelfde autoriteit worden uitgevoerd, ook mondeling tijdens de gerechtelijke procedure.”;

9) artikel 13 wordt vervangen door:

“Artikel 13

Recht op rechtsbijstand

1. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers die het recht hebben zich partij te stellen in een strafzaak en die niet over voldoende middelen beschikken om de bijstand van een advocaat tijdens de strafprocedure te betalen, toegang krijgen tot rechtsbijstand, ook, in voorkomend geval, om schadevergoeding te vorderen.

De lidstaten kunnen een draagkrachttoets, een gegrondheidstoets of beide toepassen om te bepalen of rechtsbijstand moet worden verleend.

Wanneer een lidstaat een draagkrachttoets toepast, houdt hij rekening met alle relevante en objectieve factoren, waaronder inkomen, vermogen en gezinssituatie van de betrokkene, alsook de kosten van de bijstand van een advocaat en de levensstandaard in die lidstaat, alsmede de afhankelijkheid van het slachtoffer ten opzichte van de dader.

Wanneer een lidstaat een gegrondheidstoets toepast, houdt hij rekening met de ernst van het strafbare feit, de complexiteit van de zaak en de ernst van de door het slachtoffer geleden schade.

De procedureregels inzake de toegang van slachtoffers tot rechtsbijstand worden door het nationale recht bepaald.

2. Niettegenstaande lid 1 zorgen de lidstaten ervoor dat bepaalde categorieën slachtoffers zoals gedefinieerd uit hoofde van het nationale recht, zoals kindslachtoffers of slachtoffers met een handicap, die het recht hebben partij te worden in de strafprocedure en die niet over voldoende middelen beschikken, recht hebben op rechtsbijstand.”;

10) in artikel 16 wordt lid 2 vervangen door:

- “2. De lidstaten beschikken over tenuitvoerleggings- of handhavingsmaatregelen die de betaling, zonder onnodige vertraging, door de dader van de aan het slachtoffer toegekende schadevergoeding vergemakkelijken.
3. Wanneer schadevergoeding is toegekend aan slachtoffers van een opzettelijk geweldsmisdrijf, maar de dader die toegekende schadevergoeding niet binnen een redelijke termijn aan het slachtoffer heeft betaald en de in lid 2 bedoelde maatregelen binnen een redelijke termijn geen resultaat hebben opgeleverd, kunnen de lidstaten de toegekende schadevergoeding aan dat slachtoffer geheel of gedeeltelijk voorschieten overeenkomstig het nationale recht. Een dergelijke betaling ontslaat de dader niet van zijn verplichting om de toegekende schadevergoeding te betalen en de lidstaten hebben het recht die betaling van de dader terug te vorderen.”;

11) artikel 17 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt vervangen door:

“1. De lidstaten zorgen ervoor dat hun bevoegde autoriteiten passende maatregelen nemen om de problemen in verband met het feit dat het slachtoffer in een andere lidstaat woont dan die waarin het strafbare feit werd gepleegd, zo beperkt mogelijk te houden, in het bijzonder wat het verloop van de procedure betreft. Daartoe moeten de autoriteiten van de lidstaat waar het strafbare feit werd gepleegd:

- a) een verklaring kunnen afnemen van het slachtoffer onmiddellijk nadat de aangifte van het strafbare feit bij de bevoegde autoriteit is ingediend;
- b) slachtoffers die in een andere lidstaat wonen kunnen horen via videoconferentie of andere audiovisuele transmissiemiddelen overeenkomstig de Overeenkomst, door de Raad vastgesteld overeenkomstig artikel 34 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie*, ondertekend op 29 mei 2000, en overeenkomstig Richtlijn 2014/41/EU van het Europees Parlement en de Raad**;

- c) de deelname aan de strafprocedure voor slachtoffers die in een andere lidstaat wonen kunnen vergemakkelijken door middel van videoconferentie of andere technologieën voor communicatie op afstand, voor zover mogelijk uit hoofde van het Unierecht en het nationale recht en in overeenstemming met de rol van het slachtoffer in de strafprocedure.

* PB C 197 van 12.7.2000, blz. 3.

** Richtlijn 2014/41/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende het Europees onderzoeksbevel in strafzaken (PB L 130 van 1.5.2014, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/41/oj>).”;

b) het volgende lid wordt toegevoegd:

“4. De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde autoriteiten Eurojust overeenkomstig Verordening (EU) 2018/1727 van het Europees Parlement en de Raad* en het bij Besluit 2008/976/JHA van de Raad** opgerichte Europees justitieel netwerk om bijstand kunnen verzoeken, alsook informatie aan Eurojust en het Europees justitieel netwerk kunnen doorgeven om de samenwerking met de bevoegde autoriteiten van andere lidstaten in grensoverschrijdende zaken te vergemakkelijken, overeenkomstig de mandaten van Eurojust en het Europees justitieel netwerk.

* Verordening (EU) 2018/1727 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 betreffende het Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust), en tot vervanging en intrekking van Besluit 2002/187/JBZ van de Raad (PB L 295 van 21.11.2018, blz. 138, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj>).

** Besluit 2008/976/JBZ van de Raad van 16 december 2008 betreffende het Europees justitieel netwerk (PB L 348 van 24.12.2008, blz. 130, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/976/oj>).”;

12) het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 18 bis

Aanvullend recht op bescherming

De lidstaten zorgen ervoor dat toegang tot ondersteunings- en beschermingsmaatregelen uit hoofde van deze richtlijn kan worden verleend aan slachtoffers die aanvullende schade hebben geleden, bijvoorbeeld aantasting van hun waardigheid, als gevolg van het verheerlijken van ernstige strafbare feiten zoals gedefinieerd in het nationale recht, waaronder het publiekelijk uitlokken van het plegen van een terroristisch misdrijf zoals gedefinieerd in artikel 5 van Richtlijn (EU) 2017/541 van het Europees Parlement en de Raad*, of als gevolg van het vereren van de daders.

* Richtlijn (EU) 2017/541 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 inzake terrorismebestrijding en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/475/JBZ van de Raad en tot wijziging van Besluit 2005/671/JBZ van de Raad (PB L 88 van 31.3.2017, blz. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj>).”;

13) artikel 19 wordt vervangen door:

“Artikel 19

Het recht om contact met de dader te vermijden

1. De lidstaten scheppen de voorwaarden waaronder, zo nodig, contact tussen slachtoffers en hun familieleden enerzijds en de dader anderzijds kan worden vermeden in de gebouwen waar de strafprocedure wordt gevoerd, ambtshalve of op verzoek van het slachtoffer, tenzij de strafprocedure dit contact vereist.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat nieuwe gerechtsgebouwen afzonderlijke wacht ruimten voor slachtoffers hebben. De lidstaten beoordelen of het mogelijk en haalbaar is om in bestaande gerechtsgebouwen aparte wacht ruimten voor slachtoffers in te richten.
3. De lidstaten zorgen ervoor dat het slachtoffer, indien nodig, wordt geïnformeerd over de maatregelen die beschikbaar zijn om contact met de dader te vermijden.”;

14) artikel 21 wordt als volgt gewijzigd:

a) de titel wordt vervangen door:

“Recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de niet-openbaarmaking van persoonsgegevens”;

b) de volgende leden worden toegevoegd:

- “3. De lidstaten zorgen ervoor dat de persoonsgegevens betreffende de woonplaats van het slachtoffer of andere gelijkwaardige contactgegevens, zoals het telefoonnummer en e-mailadres van het slachtoffer, niet aan de dader worden verstrekt, tenzij openbaarmaking noodzakelijk is voor de toepassing van artikel 7 van Richtlijn 2012/13/EU van het Europees Parlement en de Raad* of wanneer de bevoegde autoriteiten, op verzoek of ambtshalve, na een beoordeling per geval, hebben vastgesteld dat er een rechtmatig belang bij openbaarmaking bestaat dat zwaarder weegt dan het recht van het slachtoffer op bescherming van persoonsgegevens.
4. Lid 3 is van toepassing op strafprocedures die na ... [drie jaar vanaf de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn] zijn ingeleid.

* Richtlijn 2012/13/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het recht op informatie in strafprocedures (PB L 142 van 1.6.2012, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/13/oj>).”;

15) artikel 22 wordt als volgt gewijzigd:

a) de titel wordt vervangen door:

“Individuele beoordeling van slachtoffers om specifieke ondersteunings- en beschermingsbehoeften te bepalen”;

b) de leden 1, 2, 3 en 4 worden vervangen door:

“1. De lidstaten zorgen ervoor dat het slachtoffer tijdig aan een individuele beoordeling wordt onderworpen (de “individuele beoordeling”) om tijdens de procedure specifieke ondersteunings- en beschermingsbehoeften vast te stellen en om te bepalen of en in welke mate het slachtoffer van aanvullende psychologische ondersteuning uit hoofde van artikel 9, lid 1, punt c bis), van diensten uit hoofde van artikel 9 bis, of van bijzondere maatregelen uit hoofde van artikel 18, 18 bis, 23 of 24 gebruik moet kunnen maken, gelet op de bijzondere kwetsbaarheid van dat slachtoffer voor secundaire en herhaalde victimisatie, voor intimidatie en voor vergelding.

De lidstaten bepalen de praktische organisatie van de individuele beoordeling van slachtoffers.

1 bis. De individuele beoordeling wordt gestart in een zo vroeg mogelijke fase, zoals bij het eerste contact van het slachtoffer met de bevoegde autoriteiten, en duurt zo lang als nodig is, afhankelijk van de specifieke behoeften van elk slachtoffer. Indien het resultaat van de eerste fase van de individuele beoordeling door de eerstelijnsinstanties uitwijst dat er behoefte is aan een uitgebreidere beoordeling, wordt die beoordeling indien passend uitgevoerd in samenwerking of coördinatie met de relevante instellingen en organen, alsook met algemene en gespecialiseerde hulporganisaties, onder meer door middel van doorverwijzing naar dergelijke organisaties, afhankelijk van de individuele behoeften van het slachtoffer en de fase van de procedure.

De individuele beoordeling wordt uitgevoerd door daartoe naar behoren opgeleide personen, in het belang van het slachtoffer, en met bijzondere aandacht voor het voorkomen van secundaire of herhaalde victimisatie.

De bevoegde autoriteiten, instellingen, organen en hulporganisaties komen zonder onnodige vertraging en op gecoördineerde wijze tegemoet aan de behoeften van slachtoffers aan ondersteuning en bescherming.

2. De individuele beoordeling houdt rekening met:
 - a) de persoonlijke kenmerken van het slachtoffer, waaronder relevante ervaringen met discriminatie, ook discriminatie gebaseerd op intersectionele gronden, zoals gender, met inbegrip van genderidentiteit, leeftijd, handicap, verblijfsstatus, religie of overtuiging, taal, ras, sociale of etnische afkomst, en seksuele gerichtheid;
 - b) het soort strafbaar feit of de aard van het strafbare feit;
 - c) de omstandigheden van het strafbare feit;
 - d) de relatie van het slachtoffer met de dader en het risico dat van de dader uitgaat.

3. In het kader van de individuele beoordeling gaat bijzondere aandacht uit naar:
 - a) slachtoffers die aanzienlijke schade hebben geleden als gevolg van de ernst of de herhaling van het strafbare feit;
 - b) slachtoffers van strafbare feiten die zijn ingegeven door vooroordelen of discriminatie die in het bijzonder verband kunnen houden met hun persoonlijke kenmerken;
 - c) slachtoffers wier relatie met en afhankelijkheid van de dader hen bijzonder kwetsbaar maken.

Voor de toepassing van de eerste alinea worden slachtoffers van terrorisme, slachtoffers van georganiseerde criminaliteit, slachtoffers van mensenhandel, slachtoffers van gendergerelateerd geweld, met inbegrip van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, slachtoffers van seksueel geweld, met inbegrip van seksueel misbruik van kinderen, slachtoffers van uitbuiting, slachtoffers van haatmisdrijven, slachtoffers van foltering, slachtoffers van gedwongen verdwijning, slachtoffers met een handicap en slachtoffers van genocide, misdrijven tegen de menselijkheid, oorlogsmisdrijven of het misdrijf agressie zoals bepaald in de artikelen 6, 7, 8 en 8 bis van het Statuut van het Internationaal Strafhof, naar behoren in overweging genomen. Bijzondere aandacht gaat uit naar, voor zover van toepassing, slachtoffers van online vormen van die misdrijven en slachtoffers die onder meer dan één van deze categorieën vallen.

Indien nodig en passend, wordt bij de individuele beoordeling rekening gehouden met de specifieke behoeften van de familieleden van het slachtoffer.

3 bis. In het kader van de individuele beoordeling gaat bijzondere aandacht uit naar het in lid 2, punt d), bedoelde risico dat van de dader uitgaat, zoals:

- a) het risico van gewelddadig gedrag;
- b) het risico van lichamelijk letsel;
- c) het risico van het gebruik van wapens;

- d) banden met of betrokkenheid bij een criminele organisatie;
 - e) drugs- of alcoholmisbruik;
 - f) kindermisbruik;
 - g) geestelijke gezondheidsproblemen;
 - h) stalking, of
 - i) het uiten van bedreigingen of haatzaaiende uitlatingen.
4. Voor de toepassing van deze richtlijn worden kindslachtoffers beschouwd als slachtoffers met specifieke ondersteunings- en beschermingsbehoeften, gelet op hun kwetsbaarheid voor secundaire en herhaalde victimisatie, voor intimidatie en voor vergelding. Om te bepalen of en in welke mate zij gebruik zouden kunnen maken van bijzondere maatregelen in de zin van de artikelen 18, 18 bis, 23 en 24, worden kindslachtoffers onderworpen aan de individuele beoordeling. De individuele beoordeling van kindslachtoffers wordt georganiseerd in het kader van in artikel 9 bis bedoelde gerichte en geïntegreerde hulpdiensten, en houdt rekening met eventuele specifieke behoeften die kindslachtoffers zonder ouderlijke zorg als gevolg van een misdrijf kunnen hebben. ”;

c) de leden 6 en 7 worden vervangen door:

- “6. Het slachtoffer wordt nauw bij een dergelijke individuele beoordeling betrokken en er wordt rekening gehouden met de wensen van het slachtoffer, waaronder de wens om geen aanspraak te maken op bijzondere maatregelen in de zin van de artikelen 8, 9, 9 bis, 23 en 24.
7. De lidstaten zorgen ervoor dat de individuele beoordeling wordt getoetst in het licht van de individuele behoeften van het slachtoffer en dat, indien nodig, nieuwe maatregelen worden genomen of lopende maatregelen worden aangepast aan de individuele behoeften van het slachtoffer om ervoor te zorgen dat de ondersteunings- en beschermingsmaatregelen betrekking hebben op de actuele situatie van het slachtoffer. Indien de elementen die ten grondslag liggen aan de individuele beoordeling aanzienlijk zijn gewijzigd, zorgen de lidstaten ervoor dat de beoordeling tijdens de gehele strafprocedure wordt geactualiseerd.”;

16) artikel 23 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt vervangen door:

“1. Onverminderd de rechten van de verdediging en in overeenstemming met de regels inzake de beoordelingsvrijheid van de rechter, zorgen de lidstaten ervoor dat het als gevolg van de individuele beoordeling geïdentificeerde slachtoffer met specifieke beschermingsbehoeften dat in aanmerking komt voor bijzondere maatregelen, gebruik kan maken van de maatregelen in de zin van de leden 2, 3 en 4 van dit artikel. Wanneer het wegens operationele of praktische beperkingen niet realiseerbaar is om een op grond van de individuele beoordeling voorziene bijzondere maatregel te treffen, of wanneer het noodzakelijk is het slachtoffer dringend te ondervragen en het slachtoffer zelf of een derde schade kan leiden of afbreuk kan worden gedaan aan de rechtsgang indien dat niet gebeurt, kunnen de lidstaten bij wijze van uitzondering besluiten de voorziene bijzondere maatregel niet te treffen.”;

b) in lid 2 wordt punt d) vervangen door:

“d) alle ondervragingen van het slachtoffer van seksueel geweld of van gendergerelateerd geweld, met inbegrip van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld vallend binnen het toepassingsgebied van richtlijn (EU) 2024/1385, tenzij hij door een openbare aanklager of een rechter wordt ondervraagd, indien het slachtoffer dat wenst, gedaan door een persoon van hetzelfde geslacht als het slachtoffer, mits dit geen afbreuk doet aan het verloop van de strafprocedure.”;

c) in lid 3 wordt punt c) vervangen door:

“c) dat over het privéleven van het slachtoffer geen nodeloze vragen worden gesteld die geen verband houden met het strafbare feit, onder meer met betrekking tot de seksuele gerichtheid, het gender, met inbegrip van de genderidentiteit, of het seksueel gedrag in het verleden van het slachtoffer, en”;

d) de volgende leden worden toegevoegd:

“4. De lidstaten zorgen ervoor dat hun bevoegde autoriteiten gemachtigd zijn om tijdens de strafprocedure en zo lang als nodig is passende maatregelen te nemen ten behoeve van de fysieke bescherming van overeenkomstig artikel 22 geïdentificeerde slachtoffers met specifieke beschermingsbehoeften, waaronder de volgende maatregelen:

- a) voortdurende of tijdelijke aanwezigheid van rechtshandavingsinstanties of andere instanties die overeenkomstig het nationale recht fysieke bescherming bieden;
- b) locatieverboden, gebieds- of contactverboden, of beschermingsbevelen om het slachtoffer te beschermen tegen elke vorm van geweld, overeenkomstig het nationale recht;
- c) toegang tot toevluchtsoorden en andere vormen van passende tussentijdse opvang, overeenkomstig het nationale recht.

5. De lidstaten zorgen ervoor dat, wanneer dit van belang is voor de veiligheid van het slachtoffer, de bevoegde autoriteiten het slachtoffer in kennis stellen van de mogelijkheid om te verzoeken om een locatieverbod, gebieds- of contactverbod of een beschermingsbevel, alsook van de mogelijkheid om te verzoeken om grensoverschrijdende erkenning van beschermingsbevelen overeenkomstig Richtlijn 2011/99/EU van het Europees Parlement en de Raad* of beschermingsmaatregelen op grond van Verordening (EU) nr. 606/2013 van het Europees Parlement en de Raad**.

* Richtlijn 2011/99/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende het Europees beschermingsbevel (PB L 338 van 21.12.2011, blz. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/99/oj>).

** Verordening (EU) nr. 606/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juni 2013 betreffende de wederzijdse erkenning van beschermingsmaatregelen in burgerlijke zaken (PB L 181 van 29.6.2013, blz. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/606/oj>).”;

17) artikel 24 wordt als volgt gewijzigd:

a) aan lid 1 wordt het volgende punt toegevoegd:

“d) het recht van het kind om te worden gehoord en het belang van het kind worden gewaarborgd bij het strafrechtelijk onderzoek en de strafprocedure, overeenkomstig artikel 10.”;

b) het volgende lid wordt toegevoegd:

“3. Wanneer de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, bij het strafbare feit betrokken is op een wijze waardoor er een belangenconflict ontstaat tussen het kindslachtoffer en de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt, houden de lidstaten rekening met de belangen van het kind en zorgen zij ervoor dat elke handeling waarvoor toestemming vereist is uit hoofde van het nationale recht, niet afhankelijk is van de toestemming van de persoon die de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt.”;

18) artikel 25 wordt vervangen door:

“Artikel 25

Opleiding van beroepsbeoefenaars

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de functionarissen van wie het waarschijnlijk is dat zij met slachtoffers in contact komen, zoals politiefunctionarissen en gerechtelijk personeel, zowel algemene als gespecialiseerde opleidingen krijgen op een niveau dat aangepast is aan hun contact met het slachtoffer, teneinde hen bewuster te maken van de behoeften van het slachtoffer, hen in staat te stellen op een onpartijdige, respectvolle, niet-discriminerende en professionele manier met slachtoffers om te gaan, en in voorkomend geval op een trauma-, gender- en handicapbewuste en kindvriendelijke manier, en secundaire victimisatie te voorkomen. Er wordt ook opleiding verstrekt met betrekking tot slachtoffers van cybercriminaliteit.

2. Onverminderd de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en verschillen in de organisatie ervan binnen de Unie, nemen de lidstaten de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat rechters en openbaar aanklagers die betrokken zijn bij strafrechtelijke onderzoeken en strafrechtelijke procedures algemene en gespecialiseerde opleidingen krijgen in overeenstemming met de doelstellingen van deze richtlijn en afgestemd op de functies van die rechters en openbaar aanklagers. Dergelijke opleidingen zijn gebaseerd op de mensenrechten, en zijn slachtoffergefocust, gender- en handicapbewust, en kindvriendelijk.
3. Onverminderd de onafhankelijkheid van de advocatuur, bevelen de lidstaten aan dat degenen die verantwoordelijk zijn voor de opleidingen van advocaten zowel algemene als gespecialiseerde opleidingen aanbieden om advocaten bewuster te maken van de behoeften van slachtoffers en om hen in staat te stellen met slachtoffers om te gaan op een trauma-, gender-, en handicapbewuste, en kindvriendelijke manier.
4. Via hun overheidsdiensten of door subsidiëring van slachtofferhulporganisaties stimuleren de lidstaten initiatieven die ervoor zorgen dat degenen die slachtofferhulp en herstelrechtvoorzieningen aanbieden, een passende opleiding krijgen op een niveau dat aangepast is aan hun contact met het slachtoffer, en professionele normen in acht nemen waardoor gegarandeerd wordt dat zij hun werkzaamheden op een onpartijdige, respectvolle, niet-discriminerende, kindvriendelijke en professionele manier verrichten.

5. Overeenkomstig de betrokken taken en in overeenstemming met de aard en de mate van het contact tussen de praktijkbeoefenaar, met inbegrip van relevante gezondheidswerkers, en het slachtoffer, is de opleiding erop gericht de praktijkbeoefenaar in staat te stellen slachtoffers te erkennen en hen op een respectvolle, professionele en niet-discriminerende manier te bejegenen.
6. Bij de in dit artikel bedoelde opleiding wordt rekening gehouden met de in artikel 26 bis, lid 1, bedoelde protocollen of richtsnoeren.
7. In dit artikel bedoelde opleiding, die onder de verantwoordelijkheid van de lidstaten vat, wordt regelmatig gegeven. Elke lidstaat neemt maatregelen om instanties en organisaties die verantwoordelijk zijn voor dergelijke opleiding te ondersteunen bij het ontwikkelen, aanbieden en zorgen voor het krijgen van dergelijke opleidingen, alsook de kwaliteit en beschikbaarheid ervan op het gehele grondgebied van die lidstaat.”;

19) het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 25 bis

Bewustmaking van en communicatie over de rechten van slachtoffers

1. De lidstaten nemen passende maatregelen, onder meer via informatie- en communicatietechnologieën, om het bewustzijn over de in deze richtlijn uiteengezette rechten te vergroten, om het risico op victimisatie te verminderen, en om de negatieve effecten van het strafbare feit alsmede de risico's van secundaire en herhaalde victimisatie, van intimidatie en van vergelding te beperken, in het bijzonder voor risicogroepen zoals kinderen en slachtoffers van gendergerelateerd geweld. Die maatregelen kunnen voorlichtings- en bewustmakingscampagnes en onderzoeks- en opleidingsprogramma's omvatten, indien passend in samenwerking met relevante maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden, alsmede maatregelen om slachtoffers beter te informeren over waar zij hulp kunnen krijgen en hoe zij hun rechten kunnen uitoefenen, onder meer door openbare registers van erkende hulporganisaties beschikbaar te stellen.
2. De lidstaten informeren het publiek over het doen van een aangifte van strafbare feiten, rechten van slachtoffers, beschikbare algemene en gespecialiseerde slachtofferhulporganisaties, de werking van het rechtsstelsel en relevante procedures en aanvraagprocedures. Dergelijke informatie is gemakkelijk toegankelijk en gebruiksvriendelijk, wordt in eenvoudige taal verstrekt en is vrij beschikbaar, bijvoorbeeld op een website.

De lidstaten zorgen ervoor dat de inhoud van de aan het publiek verstrekte informatie, waar nodig, samen met maatschappelijke organisaties wordt ontwikkeld, niet tegenstrijdig is en regelmatig wordt bijgewerkt om de nauwkeurigheid ervan te waarborgen.”;

20) in artikel 26 wordt lid 2 vervangen door:

“2. De lidstaten zorgen ervoor dat hun bevoegde autoriteiten in staat zijn de persoonsgegevens van slachtoffers te verwerken, met inbegrip van het doorgeven van persoonsgegevens aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van verblijf van het slachtoffer, indien het slachtoffer toestemming geeft, of, indien het slachtoffer niet in staat is toestemming te geven, zonder die toestemming, overeenkomstig het toepasselijke Unierecht.”;

21) in hoofdstuk 5 worden de volgende artikelen ingevoegd:

“Artikel 26 bis

Protocollen of richtsnoeren voor coördinatie en samenwerking in de lidstaten

1. De lidstaten stellen specifieke protocollen of richtsnoeren, die, afhankelijk van het nationale recht, al dan niet bindend van aard zijn, op inzake de organisatie van diensten en acties uit hoofde van deze richtlijn van de bevoegde autoriteiten en personen die in contact komen met slachtoffers, en voeren deze protocollen en richtsnoeren uit. De protocollen of richtsnoeren worden opgesteld in coördinatie en samenwerking met relevante belanghebbenden, zoals centrale autoriteiten, in overeenstemming met de interne structuur, en verdeling van bevoegdheden in, de lidstaten, rechtshandhavinginstanties, openbaar ministeries, gerechtelijke instanties, detentieautoriteiten, herstelrechtvoorzieningen en slachtofferhulporganisaties, in overleg met relevante beroepsorganisaties en maatschappelijke organisaties, teneinde tegemoet te komen aan de behoeften van slachtoffers.

De protocollen of richtsnoeren bevatten ten minste algemene instructies over de wijze waarop:

- a) slachtoffers alle benodigde informatie krijgen die aansluit bij hun behoeften, overeenkomstig deze richtlijn;
 - b) artikel 5 bis van deze richtlijn door de bevoegde autoriteiten dient te worden toegepast;
 - c) de individuele beoordeling als bedoeld in artikel 22, en de verlening van hulpdiensten voor slachtoffers met specifieke behoeften worden uitgevoerd, rekening houdend met de individuele behoeften van de slachtoffers in verschillende stadia van de strafprocedure;
 - d) er wordt samengewerkt tussen algemene en gespecialiseerde hulporganisaties, met inbegrip van in artikel 9 bis bedoelde gerichte en geïntegreerde hulpdiensten voor kindslachtoffers.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat de in lid 1 bedoelde protocollen of richtsnoeren worden geëvalueerd, indien nodig, om hun doeltreffendheid te waarborgen, zoals bij ingrijpende wijzigingen in het nationale recht.

Artikel 26 ter

Gebruik van informatie- en communicatietechnologieën

1. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers hun in artikel 3 bis, artikel 5, lid 1, en artikel 5 bis, lid 1, bepaalde rechten, voor zover het online doen van een aangifte betreft, kunnen uitoefenen met behulp van informatie- en communicatietechnologieën.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers hun in artikel 4, lid 1, artikel 5, lid 3, artikel 5 bis, lid 6, artikel 6, leden 1, 2, 4, 5 en 6, en artikel 10 ter bepaalde rechten kunnen uitoefenen met behulp van, indien beschikbaar, informatie- en communicatietechnologieën overeenkomstig het nationale recht.
3. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers, op grond van het feit dat zij inwoners zijn van een andere lidstaat, niet worden belet hun in lid 1 bedoelde rechten uit te oefenen met behulp van informatie- en communicatietechnologieën.

De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers, op grond van het feit dat zij inwoners zijn van een andere lidstaat, niet worden belet hun in lid 2 bedoelde rechten uit te oefenen met behulp van informatie- en communicatietechnologieën indien dergelijke technologieën in de lidstaten beschikbaar zijn.

4. Indien nationale systemen die informatie- en communicatietechnologieën aanbieden, het gebruik van elektronische identificatie, handtekeningen en zegels vereisen, staan de lidstaten het gebruik toe van Europese portemonnees voor digitale identiteit, aangemelde stelsels voor elektronische identificatie, gekwalificeerde elektronische handtekeningen en gekwalificeerde elektronische zegels van alle andere lidstaten, zoals bepaald in Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad*.

Artikel 26 quater

Rechten van slachtoffers met een handicap

1. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers met een handicap, op voet van gelijkheid met anderen, gebruik kunnen maken van de informatie- en communicatietechnologieën als bedoeld in artikel 26 ter van deze richtlijn door te voldoen aan de toegankelijkheidsvereisten die zijn vastgelegd in bijlage I bij Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad**.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat slachtoffers met een handicap op voet van gelijkheid met anderen toegang hebben tot alle procedures, hulpdiensten en beschermingsmaatregelen die binnen het toepassingsgebied van deze richtlijn vallen, overeenkomstig de toegankelijkheidsvereisten die zijn vastgelegd in bijlage I bij Richtlijn (EU) 2019/882.

De lidstaten zorgen ervoor dat voor slachtoffers met een handicap op verzoek in redelijke aanpassingen en procedurele voorzieningen wordt voorzien.

* Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG (PB L 257 van 28.8.2014, blz. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

** Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten (PB L 151 van 7.6.2019, blz. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).”;

22) artikel 28 wordt vervangen door:

“Artikel 28

Verstrekken van gegevens en statistieken

1. Elke lidstaat neemt de nodige maatregelen om een systeem op te zetten voor het verzamelen, produceren en verspreiden van statistieken over slachtoffers.

De statistieken omvatten ten minste de volgende gegevens, die op centraal niveau beschikbaar zijn, uitgesplitst naar geslacht en leeftijdsgroep (kind/volwassene) van het slachtoffer en waarbij, indien mogelijk en relevant, de relatie tussen het slachtoffer en de dader en het soort strafbaar feit wordt toegelicht:

- a) het aantal slachtoffers;
- b) het aantal en het soort gemelde strafbare feiten.

De statistieken omvatten ook op centraal niveau beschikbare gegevens waaruit blijkt hoe slachtoffers toegang hebben gekregen tot de rechten die in deze richtlijn zijn vastgelegd. Ten behoeve van dit lid kunnen de lidstaten gebruikmaken van gegevens die zijn verzameld op basis van relevante handelingen van de Unie.

2. De lidstaten streven ernaar de in dit artikel bedoelde statistieken te verzamelen op basis van een gemeenschappelijke uitsplitsing die is ontwikkeld in samenwerking en in overeenstemming met de normen die door de Commissie (Eurostat) in samenspraak met de nationale autoriteiten zijn opgesteld. Zij zenden de gegevens om de drie jaar naar de Commissie (Eurostat). De verzonden gegevens bevatten geen persoonsgegevens.
3. Het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten ondersteunt de lidstaten en de Commissie bij het verzamelen, produceren en verspreiden van beschikbare statistieken over slachtoffers van strafbare feiten en bij de verslaglegging over beschikbare gegevens waaruit blijkt hoe slachtoffers toegang hebben gekregen tot de rechten die in deze richtlijn zijn vastgelegd.
4. De Commissie (Eurostat) ondersteunt de lidstaten bij het verzamelen van gegevens als bedoeld in lid 1, onder meer door gemeenschappelijke normen vast te stellen.
5. De lidstaten stellen de verzamelde statistieken op een toegankelijke en gebruiksvriendelijke manier ter beschikking van het publiek. De statistieken bevatten geen persoonsgegevens.”;

23) het volgende artikel wordt ingevoegd:

“Artikel 28 ter

Middelen

Onverminderd de budgettaire autonomie van de lidstaten zorgen de lidstaten voor voldoende personele en financiële middelen voor de doeltreffende toepassing van de in deze richtlijn vastgestelde maatregelen.”;

24) artikel 29 wordt vervangen door:

“Artikel 29

Verslaglegging door de Commissie en evaluatie

De Commissie dient uiterlijk op... [zes jaar na de inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn] bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de toepassing van deze richtlijn. In dat verslag wordt geëvalueerd in hoeverre de lidstaten de noodzakelijke maatregelen hebben getroffen om aan deze richtlijn te voldoen, met inbegrip van de technische uitvoering ervan, en met name de wijze waarop de lidstaten artikel 9 bis, lid 3, hebben uitgevoerd. In haar verslag houdt de Commissie rekening met de bevindingen van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten en Eurostat.

Dit verslag gaat, indien nodig, vergezeld van een wetgevingsvoorstel.”.

Artikel 2
Omzetting

1. De lidstaten treffen de nodige maatregelen om uiterlijk op... [twee jaar na de datum van inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn] aan deze richtlijn te voldoen, met uitzondering van de bepalingen die nodig zijn om te voldoen aan artikel 1, punt 21, van deze richtlijn, uitsluitend met betrekking tot artikel 26 ter van Richtlijn 2012/29/EU, die uiterlijk op... [vier jaar na de inwerkingtreding van deze wijzigingsrichtlijn] worden vastgesteld en bekendgemaakt. Zij stellen de Commissie daarvan onmiddellijk in kennis.

Wanneer de lidstaten die bepalingen vaststellen, wordt in de bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor de verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 3
Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten overeenkomstig de Verdragen.

Gedaan te Straatsburg,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter